

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA miesięcznie 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. za granicą 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem 6 łam. 35 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 łam. 10 gr. W numerach świątecznych, oraz z prowincji o 25% drożej, zagranicą o 50% drożej. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25% drożej.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.187.

DO Nr. DZISIEJSZEGO ZAŁĄCZAMY NASZ BEZPŁATNY DODATEK NIEDZIELNY p.t. „ŻYCIE” Nr. 49.

Najpraktyczniejszy podarek gwiazdkowy

KALOSZE i ŚNIEGOWCE

«PEPEGE»

„HUDSEXWAY” Sp. z ogr. odp.
Gdańsk, Reitergasse 12—15
Gener. Przedstawicielstwo na Polskę i w m. Gdańsk:
„HUDSON-ESSEX MOTOR CAR COMPANY, Detroit, U. S. A.”
komunikuje, iż zastępstwa lokalne znakomitych wozów

„HUDSON” i „ESSEX”

zleciło następującym firmom:

WARSZAWA — „Motofors” Sp. z o. o., Kredytowa 9.	POZNAŃ — Szafarkiewicz i Menzel, Wały Wazów 22.
ŁÓDŹ — Hugon Skoebach, Piotrkowska 154.	KATOWICE — Inż. S. Hochermann, Sp. z o. o., Wita Stwosza 3.
LWÓW — „Auto-Palais”, Jagiellońska 20.	BIELYSTOK — „Brosexauto”, Sp. z o. o., Sienkiewicza 12.
GDAŃSK — Otto Albert.	

Przedstawicielstwa w Krakowie, Wilnie i Lublinie w organizacji.
Dzięki uruchomieniu na terenie POLSKIEJ UNJI CELNEJ specjalnej montowni samochodów

DLA RYNKU POLSKIEGO udało się uzyskać możliwość REKORDOWEGO OBNIŻENIA CEN tych znakomitych wozów.

Tak więc:	Cena dotychczasowa	Cena obecna f-co Gdańsk
Limuzyna 4-drzwiowa	„Sedan” dol 1.960.—	dol 1.545.—
„2	„Coach” „ 1.850.—	„ 1.465.—
Podwozie	„ 1.060.—	„ 935.—

Zderzaki za oddzielną dopłatą.

Tak wydatne obniżenie cen, nie wpłynęło bynajmniej na pogorszenie wozu, o którego znakomitych zaletach przekonanie się przy demonstracji, która uskuteczni najbliższy przedstawiciel. 12580z

Tanie źródło zakup! **Na gwiazdkę!!!**

JÓZEF KLÓDECKI
Zamkowa 17, tel. 928.
Poleca po cenach najniższych w wielkim wyborze najpraktyczniejsze prezenty:

Swetry, Bieliznę: Damską i Męską.
Pończochy, Rękawiczki, Firanki,
koldry watowe i pluszowe, wszelką galanterję, płótna, materiały białe.

1771-1or

Na Podarunki Gwiazdkowe
We wszystkich działach odpowiednie przedmioty — PO CENACH ZNIŻONYCH.

Wobec zupełnej wyprzedaży naczyń kuchennych, fajansu, porcelany, szkła, aluminium itp
CENY NIŻEJ FABRYCZNYCH.

WIL. DOM TOW. PRZEM.
BRACIA JABŁKOWSCY Sp. Akc.
Wilno, Mickiewicza 18.
Zwracamy uwagę na wystawy w oknach magazynu. 1800 or

KOMUNIKAT STRONNICTWA NARODOWEGO.
Dziś 16 grudnia w niedzielę o godzinie 1 popołudniu odbędzie się ogólne zebranie Stronnictwa Narodowego w sali przy redakcji „Dziennika Wileńskiego” ul. Dominikańska 4.
Będzie przemawiał o sytuacji politycznej Senator Prof. STANIŁAW GŁABIŃSKI. Wejście tylko za kartami wstępu, które można otrzymać bezpłatnie w Sekretarjacie Stronnictwa (Dominikańska 4), od godz. 11 rano do 3 popoł. i od 6—8 w. Ilość kart wstępu ograniczona.

MYDŁO DO GOLENIA

IBBS

DAJE OBFIATĄ DELIKATNĄ NIEWYSYCHAJĄCĄ PIANĘ
TANISZE O 25-50% OD INNYCH MYDEŁ, KTÓRE ZAWIERAJĄ WIELE WODY I ZUŻYWAJĄ SIĘ SZYBKO

PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ I GDAŃSK
MAISON L. KORYTKO ET CIE
WARSZAWA - PL. DĄBROWSKIEGO 9 - TEL. 49-01

KLUB NARODOWY
w niedzielę dnia 16 grudnia odbędzie się posiedzenie Klubu, na którym wygłoszone będą:

1) Odczyt senatora Prof. St. Głabińskiego na temat: **„Obecna sytuacja gospodarcza i finansowa”** oraz 2) **Sprawozdanie poselskie.**
Posiedzenie odbędzie się punktualnie o godzinie 5-ej popołudniu w lokalu Stowarzyszenia Techników Polskich ul. Wileńska 33
Dla członków Klubu wejście bezpłatne. Goście płać 50 gr. Akademicy 20 groszy.
Wobec ograniczonej ilości miejsc, bilety wcześniej można nabyć w Sekretarjacie przy ul. Dominikańskiej 4, obok redakcji „Dziennika Wileńskiego” codziennie od godz. 11 rano do 3-ej pop. i od 6—8 wiecz.

Zanim wybierzesz książki na „Gwiazdkę” przejrzyj **BOGATO ILUSTROWANY, PODAJĄCY TREŚĆ KAŻDEJ KSIĄŻKI**

Katalog Gwiazdkowy
KSIĘGARNI
GEBETHNERA i WOLFFA i S-ki
WILNO, ul. Mickiewicza Nr. 7. 1235-0s
Katalog wydajemy i wysyłamy bezpłatnie!

„LIGNOPIL” Fabryka szcetek, pędzli i wyrobów galanterji drzewnej.
Fabryka, Wilno, ul. Wilkomińska 105, tel. 7—41.
Sklep detaliczny — ul. w. Jańska 2.
Na Święta poleca: wielki wybór wyrobów szcetekskich i pędzli.
NAJLEPSZY PODARUNEK GWIAZDKOWY:
Sanki sportowe 1, 2, 3, osobowe typu Dawos’a.
Sanecki dziecinne z oparciem i popychadłem oraz NARTY.
Żądajcie wszędzie tylko wyrobów fabryki „LIGNOPIL”.
Zastępstwo fabryki chodników i dywanów kokosowych „Wawel” w Poznaniu.
Na składzie wielki wybór **wyścieracek i chodników.**
Sprzedaż po cenach najniższych! 1794—00

Bielizna! Krawaty!
Ostatnie słowo mody.
Śniegowce! **Jan WOKULSKI i S-ka** Obuwiel
Wielka 9. Tel. 182.
Podarki gwiazdkowe.
Garsonki! 1798-5 **Pyjamas!**

Sejm i Rząd.
Porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu.
Na porządku dziennym 37 posiedzenia Sejmu, które odbędzie się w dniu 18 grudnia o godz. 16-ej we wtorek, znajdują się następujące sprawy: 1) trzecie czytanie projektu ustawy o umowach sprzedaży lub przyrzeczenia sprzedaży nieruchomości ziemskich na obszarze Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie, sprawozdawca pos. Podoski; 2) trzecie czytanie projektu ustawy w przedmiocie uzurpacji ustawy z dnia 21 lipca 1924 r., dotyczącej ochrony drobnych drzewiarców rolnych, sprawozdawcą jest pos. Brodacki; 3) trzecie czytanie projektu ustawy w sprawie odroczenia dnia wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r., obejmującego prawo o ustroju sądów powszechnych. Sprawozdawcą jest poseł Lieberman.
Por. Zaćwilichowski.
„Kurjer Poranny” donosi, że przyjechał na okres świąteczny z Paryża i przydzielony został do prezydium Rady ministrów znakomity rzeczoznawca sposobów zamykania, edrzenia i otwierania S-ymu, por. Zaćwilichowski.

Księgarnia Kazimierza Rutkiego
WILEŃSKA 38, tel. 941.
poleca wielki wybór kalendarzy: ścienne, biurowych i książkowych — 10

KAPELUSZE (od 9 zł.)
wełn, pluszowe, twarde.
CZAPKI ciepłe, podróżne i sport., polecam jako najpraktycz. podarki gwiazdkowe

E. MIESZKOWSKI
MICKIEWICZA 22.
1209-4

CZEKOLADA ZDROWIA
FABRYKI
A. PIASECKI w KRAKOWIE
jest bardzo smaczna i pożywna dla dzieci.
Żądać wszędzie.

D-rzy Bujański, Obieziński i Waszkiewicz lokują położnicę i chore z cierpieniami kobiecymi w Zakładzie Położniczym
ul. W. Pohlanka Nr. 31.
(w nowym lokalu).
JAN BUŁHAK
artyista—fotograf
Jagiellońska 8, tel. 968 Przyjmuje 9-6.
134825

Longines
PRECYZYJNY ZEGAREK światowej marki do nabycia w pierwszorzędnych magazynach zegarmistrzowskich i jubilerskich.
134825

„Oszczędza ten, kto kupuje dobry krajowy towar i nie przepłaca”.
Polska Składnica Galanteryjna
FRANCISZEK FRLICZKA
Wilno, ul. Św. Jańska Nr. 6 — Telefon 6—46.
Najtańsze polskie źródło kupna nici i pończoch.

Nie zapomnijcie o zaleciach kremu FASCINATA

„Sanacja“ szkolnictwa.

Nie od dziś krańcowo radykalny, socjalistyczny Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych podjął walkę przeciwko istniejącemu u nas systemowi szkolnemu o prowadzenie t. zw. „szkół jednolitej“.

3 czytanie ustawy o ustroju sądownictwa.

(Telefonem od własnego korespondenta). WARSZAWA. Na wtorokowym posiedzeniu plenarnym Sejmu ma wejść na porządek dzienny 3 czytanie wniosku Klubu Narodowego w sprawie odroczenia terminu obowiązywania ustawy o sądach powszechnych.

Przesunięcia na stanowiskach w Min. Oświaty.

(Tel. od własnego korespondenta). WARSZAWA. Dyrektor Departamentu Organizacyjnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego p. Turkowski przechodzi w stan spoczynku.

Zatwierdzenie statutow.

(Telefonem od własnego korespondenta). WARSZAWA. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zatwierdziło statuty organizacji rolniczych powiatów Dubieńskiego i Luckiego.

Stan zdrowia Prezydenta Rzeczypospolitej.

WARSZAWA, 15 XII (Pat.) Stan zdrowia Pana Prezydenta pozwolił na opuszczenie w dniu dzisiejszym lecznicy. Pan Prezydent pozostanie jeszcze parę dni na zamku w Krakowie i prawdopodobnie w pierwszych dniach przyszłego tygodnia powróci do Warszawy.

Prasa francuska o sporze polsko-litewskim.

PARYŻ, 15 XII. (Pat.) Na łamach „Matin“ ukazała się korespondencja Sauerweina z Genewy, omawiająca decyzję, wydaną przez Radę Ligi Narodów w sprawie zatargu polsko-litewskiego.

Ostatnie posiedzenie Rady Ligi Narodów.

LUGANO, 15 XII. (Pat.) Prace grudniaj sesji Rady Ligi Narodów zbliżają się ku końcowi. Dzisiaj przed godziną 11-tą Rada zebrała się na ostatnie posiedzenie, na którego porządku dziennym znaj-

Zamknięcie sesji Rady Ligi Narodów.

LUGANO, 15 XII. (Pat.) Po oświadczeniu Brianda w sprawie

Odpowiedź rządu belgijskiego.

LA PAZ, 15 XII. (Pat.) Odpowiedź rządu boliwijskiego na wystąpienia Ligi Narodów w sprawie zatargu z Paragwajem, zarzucenia temu ostatniemu naruszenie art. 10 i 13 paktu Ligi.

Stan finansowy Francji.

PARYŻ, 15 XII. (Pat.) Minister finansów, omawiając w Izbie preli-minarnej budżetowy, podkreślił, że budżet przewiduje podwyższenie sum na cele społeczne: o 450 milionów franków, dla inwalidów wojennych, o 133 miliony — na emerytury i o 500 milionów na uniwersyteckiego studjum.

Przyjazd senatora St. Głabińskiego do Wilna.

Dzisiaj przybywa do Wilna jeden z najbardziej zasłużonych czolowych działaczy narodowych senator prof. dr. Stanisław Głabiński.

Jednym z najspanialszych momentów działalności dr. Głabińskiego przed odzyskaniem niepodległości była głośna uchwała Koła Polskiego z dnia 28 maja 1917 roku domagająca się niepodległości zjednoczonej Polski.

Gdy pociąg niemiecki zachwiała się, dr. Głabiński w końcu roku 1918 objął tekę ministra spraw zagranicznych w gabinecie Świeżyńskiego.

W niepodległej Polsce dr. Głabiński był posłem w Sejmie Ustawodawczym i w Sejmie 1922—1927 r. W Sejmie dr. Głabiński był prezesem Klubu Związku Ludowo-Narodowego i przewodniczącym komisji skarbowo-budżetowej.

Na terenie sejmowym, jak i na każdym innym dr. Głabiński dobrze się zasłużył. Cały szereg pożytecznych ustaw zawdzięcza mu swe istnienie.

O zaczepne zamysły Niemiec.

Nadrenia a bezpieczeństwo pokoju.

Komisja Spraw Zagranicznych Sejmu obradowała dnia 14 b. m. pod przewodnictwem pos. J. Radziwiła nad wnioskiem oąglm Kl. Nar., Piasta, Ch. D., Ch. D. śląskiej i N. P. R. w sprawie rekojmii bezpieczeństwa i zabezpieczenia pokoju.

Sprawozdawca pos. St. Strońskiego (Kl. Nar.): W nieobecności Ministra Spraw Zagranicznych nie zamierzam wracać w szerokie tło polityczne tego wniosku, ale tylko rzeczowo i prawnie uzasadnić jego poszczególne części i całość.

W sprawie Reichstagu w sprawie budowy pancerałka stwierdziła, że zbrojenia te są skierowane na wschód, a w szczególności przeciw Polsce.

W sprawie Reichstagu nad exposé min. Stresemanna ponownie podniesiono hasło zmiany granicy polsko-niemieckiej.

Następnie Komisja, przy powstrzymaniu się posłów, którzy byli za odłożeniem uchwały, uchwaliła jednogłośnie wniosek i poruczyła sprawozdanie w pełnym Sejmie pos. St. Strońskiemu (Kl. Nar.)

Białoruska Chrześ. Demokracja przeciwko Arcybiskupowi Jajbrzykowskiemu.

Ostatni numer „Białoruskiej Krynicy“ uderzył w wojowniczo tony. Po zaznaczeniu na wstępie, że jakie artykuły zostały skonfiskowane przedostatni numer (56) z 14 grudnia „Biał. Krynicy“, przystępuje do generalnego ataku na osobę Arcyb. Metropol. Jajbrzykowskiego.

Przyjazd senatora St. Głabińskiego do Wilna.

Dzisiaj przybywa do Wilna jeden z najbardziej zasłużonych czolowych działaczy narodowych senator prof. dr. Stanisław Głabiński.

WYBITNA SENSACJA! Golgota Miłości z Hrab. Esterhazy. Helios.

Z listów czwartobrygadowca

Sanowny Panie Redaktorze! Jużem dawno do pana nie pisał, ale to nie z własnej winy, bom był bardzo zajęty.

Właśnie ostatnio takim jednemu studenta przekonywał i wszelkie zasady Bezpartyjnego Bloku W. Z. R. do głowy jednemu wbił, że aż mały palec zlamalem, za co owego studenta wnet zabrano do komisariatu i pewnie chłopak swoje odsiedział.

Na terenie sejmowym, jak i na każdym innym dr. Głabiński dobrze się zasłużył. Cały szereg pożytecznych ustaw zawdzięcza mu swe istnienie.

Podczas ostatnich wyborów prof. Głabiński został wybrany do Senatu i jest prezesem klubu senackiego Stronnictwa Narodowego.

Na terenie sejmowym, jak i na każdym innym dr. Głabiński dobrze się zasłużył. Cały szereg pożytecznych ustaw zawdzięcza mu swe istnienie.

O zaczepne zamysły Niemiec.

Nadrenia a bezpieczeństwo pokoju.

Komisja Spraw Zagranicznych Sejmu obradowała dnia 14 b. m. pod przewodnictwem pos. J. Radziwiła nad wnioskiem oąglm Kl. Nar., Piasta, Ch. D., Ch. D. śląskiej i N. P. R. w sprawie rekojmii bezpieczeństwa i zabezpieczenia pokoju.

Sprawozdawca pos. St. Strońskiego (Kl. Nar.): W nieobecności Ministra Spraw Zagranicznych nie zamierzam wracać w szerokie tło polityczne tego wniosku, ale tylko rzeczowo i prawnie uzasadnić jego poszczególne części i całość.

W sprawie Reichstagu w sprawie budowy pancerałka stwierdziła, że zbrojenia te są skierowane na wschód, a w szczególności przeciw Polsce.

Następnie Komisja, przy powstrzymaniu się posłów, którzy byli za odłożeniem uchwały, uchwaliła jednogłośnie wniosek i poruczyła sprawozdanie w pełnym Sejmie pos. St. Strońskiemu (Kl. Nar.)

Białoruska Chrześ. Demokracja przeciwko Arcybiskupowi Jajbrzykowskiemu.

Ostatni numer „Białoruskiej Krynicy“ uderzył w wojowniczo tony. Po zaznaczeniu na wstępie, że jakie artykuły zostały skonfiskowane przedostatni numer (56) z 14 grudnia „Biał. Krynicy“, przystępuje do generalnego ataku na osobę Arcyb. Metropol. Jajbrzykowskiego.

Przyjazd senatora St. Głabińskiego do Wilna.

Dzisiaj przybywa do Wilna jeden z najbardziej zasłużonych czolowych działaczy narodowych senator prof. dr. Stanisław Głabiński.

Białoruska Chrześ. Demokracja przeciwko Arcybiskupowi Jajbrzykowskiemu.

Narty. Nadeszły (nowy transport) od 29 zł. Narty dziecinne komplet zł. 41. SKŁADNICA SPORTOWA Wileńska 10.

Przy zwapieniu naczyń krwionośnych, używając codziennie małą ilość naturalnej wody gorzkiej Francuska Józefa osiąga się łatwe wypróżnienie. Wybitni profesorzy—kierownicy klinik chorób wewnętrznych nawet u ludzi z porażeniem połowy ciała, osłabnięci za pomocą wody Francuska Józefa doświadczali skutków w funkcjach trawienia.

Lekarz Kobiet. Sposzcie zobaczyć dziś ostatni dzień. Lekarz Kobiet z lw. Petrowiczem i Petersen Moz-zuchina w HELIOS.

Dziwolągi podatkowe.

Pod tym tytułem i pod innymi tytułami były drukowane w gazetach artykuły, o sposobie obliczania przez urzędy skarbowe podatku dochodowego w różnych powiatach. Uważam za wskazane wiązać tę dopłatę i dodać dane niektóre z powiatu święciańskiego. Podatek dochodowy jest to rzeczywista bolączka, która trapi społeczeństwo, bo nie sprawiedliwie jest obliczany i urzędy skarbowe traktują przy nim nieszczęśliwych płatników nie jako obywateli poważnych i uczelnych, lecz jako oszukańców i kłamców. Urzędy skarbowe posyłają drukowane zeznania do podpisu i w nich stoi dosłownie: „Zapewniam, że wszystkie powyższe przytoczone dane zeznałem według najlepszej wiedzy i sumienia”, a jednak podpisany przez nas tym zeznaniem nie wierzą, bo nigdy (mówią „nigdy”) jestem pewny, że nie przesadzę (mówią „nigdy”) tych zeznań nie biorą jako podstawę do obliczenia podatku, a kierują się teoretycznymi obliczeniami komisji szacunkowej i naznaczają podatek, nie mający nawet podobieństwa z tem, cośmy zeznali. Pytam, po co czas obarczać pracę znużoną obliczaniem tego podatku, po co żądać od nas tych zeznań, kiedy one są tylko czczą formą bez znaczenia? Wzrost z nas došlo do przekonania, że wobec takiego postępowania urzędów skarbowych, nie warto się trudzić, obliczać, wyliczać więc tego nie robią. Oto do czego doprowadziła niesprawiedliwa taktyka urzędów skarbowych. Przepisy wymagają ścisłego trzymania się nadsyłanych przez płatników rachunków, notatek, lub zapisek gospodarczych, nawet Sąd Najwyższy stanął w obronie płatników, wydając wyrok, potępiający sposób postępowania urzędów skarbowych, a jednak nic to nie pomaga, władze skarbowe są wprost głuche i robią swoje, jęcząc tylko społeczeństwu.

Po tych uwagach ogólnych pozwolę sobie przytoczyć fakta.

Majątek mój leżał przez całą wojnę na samym froncie, objąłem go więc w stanie ogólnego i zupełnego zniszczenia, dla osób trzecich patrzących na rzeczy, nie dziwne nie będzie, że po szczegółowym obliczeniu gospodarstwa okazał się deficyt, nie tylko zaraz po zacięciu gospodarstwa, ale nawet dotychczas. W 1924 r. były nasze pierwsze zeznania o dochodzie i po zeznaniu deficytu otrzymuję reskrypt urzędu skarbowego z 11.VIII.24 Nr. 321, w którym stoi: „Zeznany przez Pana dochód wydaje się urzędowi skarbowemu za niski, albowiem: 1) posiada Pan opinię dobrego gospodarza, a nawet normy przeciętnej dochodowości, ustalonej przez komisję szacunkową, przekraczając dochód, wykazany przez Pana” i t. d., wypisano różne żądania wyjaśnień, tłumaczeń. Po udzieleniu żądanych wyjaśnień otrzymałem nakaz, narzucający mi prawie 16 milionów marek czystego dochodu.

wobec częstych faktów żądania powtórnego opłaty podatku, wypuszczać z rąk nie można, bo to jedyny nasz dowód. Po tem wszystkim otrzymałem nakaz narzucający mi, zamiast wykazanego deficytu, prawie dziesięć tysięcy czystego dochodu.

W 1926 roku w reskrypcie z dnia 20.VII.26 Nr. 423 znów to samo: „Wykazany przez Pana dochód... wydaje się, za niski... winien wynosić w kwocie większej, dalej mamy najróżniejsze żądania i pretensje np.: b) „nie podał Pan w dochodzie wartości utrzymania koni wyjazdowych, względnie wartości wyjazdów, oraz kosztu utrzymania furmana przy nich” — i nic dziwnego, bo koni wyjazdowych nie miałem.

„Nie wykazał Pan dochodu z tantem...” a także ze źródeł... zagranicą położonych” — nie podał, bo nie mam. Po przesłaniu odpowiedzi na wszystkie dochodzenia, otrzymałem nakaz narzucający mi, zemast wykazanego deficytu, trochę więcej, niż czterdzieście tysięcy czystego dochodu. Na skargę moją do wyższej instancji otrzymałem odpowiedź z dnia 30.IV.27 Nr. 9, iż księgi przesłane nie mogą służyć za dowód do ustalenia dochodu. Wręcz inaczej, niż żądają przepisy, a nawet Sąd Najwyższy Urzędy Skarbowe, jeżeli zechcą, znajdują błędy i braki w księgach sznurowanych i przy pełnej buchalterji, tembardziej w rachunkach i zapisach gospodarskich, prowadzonych osobliwie dla siebie. Po co więc żądać ich przesłania?

W roku 1927, reskrypt z dnia 20.VII.27 Nr. 516 bierze tak samo dane teoretyczne szacunku zrealizowanego przez komisję szacunkową: „dochód z gruntów oblicza się w kwocie nie mniej...” Roma lecuta, cusa finitela pod Nr. 4 reskrypt żąda przesłania dowodu opłaty % od hipoteki. Na ten raz wyjątkowo posłałem kwit bankowy, prosząc, aby mi go odesłano prędko, bo mi jest potrzebny, tymczasem mamy już koniec 1928 roku miało więcej niż rok i kwit nie jest mi dotychczas odesłany! Czyż możemy w takich warunkach powierzać urzędowi, tak ważną dla nas kwitę?

Nakaz płatniczy na podatek dochodowy w 1927 roku narzucał mi, zamiast obliczonego deficytu w 1926/7-ym roku — czystego dochodu prawie dziewięć tysięcy złotych.

Wreszcie w 1928-ym otrzymałem reskrypt z dnia 7.IX.28 Nr. 865, który stereotypowo zarzuca mi nieścisłość w rachunkach, bo u mnie wykazały one deficyty, a komisarz czasowo zdecydował, że dochód wynosił nie mniej 23,860 zł. Pod Nr. 2 żądają ode-

Z Księgi "Polskiego Oracza."

JWnemu p. Senatorowi prof. St. Głabińskiemu w dniu jego przyjazdu do Wilna poświęca Autor,

Przyjdzie dzień wielki...

Przyjdzie dzień wielki, święty, w którym zrozumiecie dokąd waszą Ojczyznę chce prowadzić Bóg — do jakich wy celów dążyć macie w świecie, by nie zagubić w sercu pracujących dróg...

Przyjdzie dzień wielki, jasny, w którym słońca wrzeski i do zgody braterską wyciągnie się dzień, w którym Majestat Polski rozłoży swe blaski, by oświecić waszego niedowiarstwa teń...

Przyjdzie dzień wielki zrodzony z ofiarnej topieli pół bitewnych i z strasznych udręczenia lat, jakie wy i ojcowie wasi przeszli musieli, a wśród których nie jeden po miesięczku padł.

Przyjdzie dzień, przyjdzie cudny, jako ołów znamię, jako wieścza zapowiedź: — Polska wielka rzecz i — myśl obca, co w sercach się dąży waszym łamie, w zatraceniu odmęty rzuci zwycięstw miemzi...

Przyjdzie dzień z wieszczych natchnień najświętszej oddali, z za nieznanych zaświatów, najtajniejszych twierdzi, przyjdzie — jak zjawia droga, któraś kochała, kiedy wam świat nie zatrzął jeszcze polskich serc...

Przyjdą zbieżnych prac plony, ziszczone modlitwy, zawołanie dusz wielkich Bóg was zesła dar, by w Przyszłości co idzie, wśród ludów gonitwy, jed zwycięstwa niewielki waszych dusz nie żarł...

Rezesłane są wici w dalekie dzierzawy — wszak posłańcem jest waszych wielkich duchów Bóg, co zrodzony w wiekowej zawierusze krwiwej na tutejszą isę musiał hen, do obcych...

— naprzeciw nadziei ta siejba mozolna łanem zbóżnym spowila granitowy sklon — więc niech od żenów rois się dziś ścieżka polna i na trwogę niech bije Zygmunty dżwoni...

O, bo jeśli będziecie trwać w drzemce, zaiste, to w tej pracy wyprzedzi was złoczyński lud i po zbiorach — na hańbę przez pola zliczacie wśród sztyderstwa, jak wprzedy, znów was będzie widził...

Na was wszystkie Narody zwróciły swe oczy, bo ogłosy Grunwaldu i Wiednia drżę wagaż — więc niech Oltarz Ojczyzny ofiarności otoczy z poświęceniem stancie jako jeden maśl...

Dzisiaj w potrzebie jest Polska niemal w każdej chwili, a nie w en czas, gdy Wojna stanie u Jej bram, więc gdyście nakaz ojców w sercach zgasili to powiedźcie, któż wtedy dopomoże wam?...

... Lecz niech strudzone rzesze w zwycięstwie dniach nie płaczą, bo żyjącym niewolne w łzach nadziei grzesić, niech się staną pomocą tym znużonym oraczom, co o królestwie Bucha ludom niosą wieści...

O, bo się przecież Polski zaprzęć nie możecie, ani się wyrzec dzisiaj Jej wiekowych śnień więc do Jedności, Pracy, bo rychło na świecie stanie z łuną Odrodzenia Nowej Ery dzień...

Klemens Wójcik-Oracz.

Żądajcie KART DO GRY syst. PIATNIKA

KRAKOWSKA FABRYKA KART DO GRY 951-9

Groźna statystyka.

„Należy i jaknajprędzej zająć się rozwiązaniem kwestji alkoholizmu wśród młodzieży, gdyż rozwiązanie jej jest jednym z najważniejszych zadań społecznych”.
Helanusa.

Poruszając w swem czasie kwestję rozpowszechnienia alkoholizmu wśród uczącej się młodzieży, podałem w streszczeniu wyniki przeprowadzonych w tej dziedzinie badań statystycznych całego szeregu autorów, wyniki w wysokiej mierze przynębiające i zastraszące, nie ulga bowiem wątpliwości, iż alkoholizacja młodzieży jest u nas faktem realnym. Jeśli statystyka, dotycząca okresu przedwojennego, dowiodła niezbicie, iż liczba pijących dzieci w wieku szkolnym stencowo przeaża nad liczbą dzieci niepijących (prof. dr. St. Ciechanowski, dr. Skalski, dr. Kaczorowski, Ciemborniewicz, ks. Sopoćko i inni), to w odniesieniu do doby obecnej sytuacja przedstawia się znacznie gorzej i nie pozwala wątpić, że fala alkoholizmu poważnie zagraża naszym młodzieży, powiemy więcej, zalewa ją w ścislem słowa znaczeniu. Badania, przeprowadzone na kilkudziesięciu tysiącach polskich dzieci — wykazują z całą stanowczością, że nawet w najbardziej kulturalnych nieszczęśliwych środowiskach odsetek dzieci w wieku szkolnym, nie używających napojów alkoholowych, jest niezaczynny: w stosunku do Warszawy wynosi 32 proc., Skierniewic 28 proc., Płocka 22,7 proc., Łodzi 13 proc. Stan rzeczy bynajmniej nie przekraczający i wcale od konkretnej rzeczywistości nie odbiegający, o czem świadczą mogą zawarte w broszurze dr. S. Adamowiczowej rezultaty zorganizowanej w r. 1926-7 z inicjatywy Oddziału Statystycznego przy Państw. Szkole Hygieny ankiety, dotyczące tego tak dziś palącego zagadnienia. Podane we wspomnianej broszurze tablice posiadają niezawodną wartość, gdyż dają możliwość zapoznania się nie tylko z materiałem cyfrowym, ale i pozwalają dotrzeć do najważniejszego punktu sprawy, do pochodzenia i źródła alkoholizacji.

Z tabelki Nr. 2 widzimy: wśród młodzieży szkół średnich i seminarjów nuczycielskich Białegostoku i Pultuska nie pije zaledwie 26 proc., pije częściej (lub rzadziej) 73,9 proc., pije stale 1,4 proc. Z wykresu Nr. 1 wysnuwamy wniosek co do wybitnie ujemnego wpływu alkoholu na rozwój fizyczny i intelektualny uczącej się młodzieży do szkół ludowych Białegostoku dżiatwy: wśród dzieci niepijących zle postępy w naukach stwierdzono u 18,75 proc., podczas gdy wśród dzieci używających alkoholu 30,9 proc., odpowiednie liczby dla rozwoju fizycznego wynoszą 11,3 proc. i 22,84 proc. (dr. S. Adamowiczowa „Ze studjów nad alkoholizmem wśród dzieci” r. 1928).

Wprost nieprawdopodobne, ale prawdziwe cyfry podaje K. Bernówna, przeprowadzając badania nad alkoholizmem wśród dzie-

ci szkolnych w Poznaniu, gdzie odsetek dzieci pijących dochodzi w niektórych szkołach powszechnych do 86 proc., a w klasach niższych jednego z gimnazjów żeńskich do 85 proc. Nie lepiej się dzieje, według M. Sygnarskiego, i w innych miastach Wielkopolski: tak np. w pewnym gimnazjum w Bydgoszczy używa napojów alkoholowych 95 proc. uczniów, z pośród dziewcząt, uczących się w pewnym gimnazjum, pije wino 94 proc., wódkę 90 proc., piwo 79 proc., w oddziale żeńskim pewnej szkoły przemysłowo-handlowej na 147 ucznicy tylko 17 nie ucieka się do alkoholu, na uczennice pijące przypada w ten sposób 88,4 proc. (dr. A. Wojtkowski „Alkoholizm młodzieży polskiej w świetle statystyki” str. 8 rok 1927).

Na podstawie danych dawniejszych i nowszych ankiet udział rodziców w alkoholizacji własnych ich dzieci nie może być kwestjonowany. „Dziecko” — pisze dr. S. Adamowiczowa, — otrzymuje chrzest alkoholowy w rodzinie, alkoholizuje się przeważnie z wola, zgodą, niekiedy namową, zachętą, naciskiem ze strony rodziców, i na potwierdzenie swych wniosków przytacza niezmiernie wymowne liczby zebrane w pow. Skierniewickim: u rodziców, nie używających alkoholu, 98 proc. dzieci nie pije wcale, u rodziców, pijących „czasem”, już tylko 37 proc. nie pije zupełnie, natomiast 63 proc. pije „czasem”, u rodziców, pijących często, zaledwie 18 proc. nie pije wcale, 31 proc. pije stale i 2 proc. dzieci upija się (dr. S. Adamowiczowa „Ze studjów nad alkoholizmem wśród dzieci” str. 14).

Na pytanie co do źródeł otrzymanego alkoholu dają nam odpowiedź wyniki ankiety: z ogólnej ilości 247 chłopców szkoły powszechnej w Płocku 237 otrzymało alkohol w rodzinie.

Nie ulega wątpliwości, iż dzieci w mniejszym lub większym stopniu alkoholizujące się, stanowią dla szkoły i jej zadań w przeważnej mierze element nieaktywny. W przedmiotem niezdrowymi zyczajami środowisku rodzinnem dziecko siłą rzeczy musi być wyeliminowane ze sfery działań najpożywniejszego czynnika wychowawczego, jakim jest dobry przykład najbliższego otoczenia, i to w tym okresie, kiedy w tak bardzo skłonnej do naśladowstwa i tak niezmiernie w wszelkie wpływy wrażliwej duszy dziecięcej kształtują się pojęcia o tem, co dobre, a co złe. Wielka krzywda, wyrządzona dzieciom w drodze kulturywania przez otoczenie złych nałogów i przyzwyczajenia, nie łatwo daje się naprawić, czy to w szkole, czy to w życiu późniejszym.

Dr. W. Odyniec.

Obowiązek narodowy.

Na tak aktualny w obecnej dobie przedwziętej temat zakupów gwiazdkowych zamieszczamy „Kurier Poznański” następujące trafne uwagi, dotyczące nas w niemiejszej mierze, jak rodaków naszych z Wielkopolski:

Zbliża się okres gwiazdkowy, który w handlu naszym powoduje zwykle znaczny wzrost obrotów. Kupiectwo słuszenie przypisuje temu okresowi ogromne znaczenie, dekorując jak najstaranniej i najefektywniej swe okna wystawowe, uzupełniając zapasy swych towarów i wytworząc już na kilka tygodni przed samymi świątami miły nastrój gwiazdkowy z tem specyficznym napięciem oczekiwania niespodzianek.

Handel spełnia doniosłą rolę bezpośredniego zaspakajania rozlicznych potrzeb szerokich mas konsumentów. Kupiec winien być nie tylko dobrym organizatorem, znać doskonale całą technikę handlu, orientować się w źródłach zakupu, ale ponadto jeszcze musi być dobrym psychologiem, musi wnikać w potrzeby konsumentów, które bynajmniej nie odznaczają się stałością, lecz zmieniają się dość szybko. Kupiec nie tylko zaspakaja te zmienne potrzeby, ale sam przyczynia się do powstawania nowych, lansując przedmioty dotąd nie fabrykowane. Z natury rzeczy musimy więc kupiec posiadać umysł niezmiernie giętki, wrażliwy i postępowy.

W naszych specyficznych warunkach kupiec polski powinien posiadać ponadto jeszcze silnie wykształcone poczucie obywatelskie. Przemysł polski, a zwłaszcza przemysł przetwórczy, dostarczający kupcowi gotowego już towaru, ciężko musi walczyć z obcą konkurencją, dysponującą większym doświadczeniem i tradycją organizacyjną, a przedwziętym polskim ogromną siłą finansową. Kupiectwo polskie rozumie potrzebę popierania przemysłu krajowego, czemu dąży wyraz niektóre organizacje kupieckie w odpowiednich odezwach do swych członków i do społeczeństwa. Nie wątpimy, że właśnie teraz, w okresie przedgwiazdkowym, kupiectwo nasze wykaże czynnie swą solidarność z przemysłem polskim, spełniając tem samym obowiązek narodowy.

A szerokich mas kupujących czyż ich w czasie obecnym również nie obowiązują zasady solidarności narodowej? Są tacy, co twierdzą, że wprowadzenie czynnika narodowego do handlu i w ogóle do życia gospodarczego, jest zbędne, a nawet szkodliwe. Z ust najwyższych dostojników państwowych nowego regimenu padły słowa potępienia na „antysemityzm gospodarczy”. Są więc próby zacieraania granic między kupcem i przemysłowcem polskim, a obcym. Normy etyki narodowej, tak się głosi niekiedy, mogą mieć zastosowanie do spraw politycznych, ale nigdy do gospodarczych.

Tej kiereńszczyźnie, przeszczerzonej na grunt ekonomiczny, należy się energicznie przeciwstawić w imię zdrowej polityki narodowej.

Zatem dziś hasło „swój do swego” nic nie straciło na aktualności.

W 1925 roku, w reskrypcie z dnia 25.VIII.25 Nr. 446, powiedziano: „Przeciętny dochód z 1 dz. gruntów we własnym zarządzie, określony został przez komisję szacunkową w wysokości... ogólny dochód wynosił wian nie mniej... zł. Natomiast zaś w wyjaśnieniu do zeznania o dochodzie, Pan podał za rok 1924 deficyt... która to suma nasuwa wątpliwości co do dokładności”. Dalej żądają wyjaśnienia, ile w ciągu roku spożyłem drobiu, jarzyn, owoców i t. d., kwestjonują podaną przezemnie cenę masła, ja i wiele innych najróżniejszych żądają wyjaśnień. Dalej czytamy: „Nie idealny Pan dowódów na opłacone podatki w roku 1924, w sumie... z braku dowodów takowe nie mogą być przyjęte w rozrachunek”. Na to zaznaczam, że podane były przeze mnie numery i daty kwitów, które Urząd Skarbowy z łatwością może sprawdzić. Kwitów zasadniczo,

mnie zaowu dowodu na opłatę % od hipoteki; wreszcie pod Nr. 3 zarzucają, że odliczyłem od dochodu bezpośrednie podatki, gdy tymczasem w zeznaniu, w dziale II „Odliczenie od ogólnego dochodu” punkt 5 mówi: „Bezpośrednie podatki państwowe i samorządowe” i t. d., więc byłem w porządku i nie rozumieję, dla czego Urząd Skarbowy mi to wytyka.

Przesłałem na żądanie znowu księgę z rachunkami gospodarczymi, ale wynik obliczenia podatku dochodowego za rok ubiegły nie jest mi jeszcze dotychczas wiadomy.

Dane powyższe chyba wystarczy, aby wykazać jakim ciężarem jest dla płatnika tak obliczany podatek dochodowy i jak nie sprawiedliwie jest postępowanie władz skarbowych, które są głuche i nieme na wszelkie odwołania i wszelkie potrzeby płatników.

Bolesław Skitmund.

Z wydawnictw muzycznych.

Od pewnego czasu zaniedbaliśmy ten dział, dzięki czemu zbierał się niespodzianie bardzo obfity materiał, wymagający dla sumiennego omówienia znacznie szerszych ramek niż te, w jakich z konieczności zamykać się muszą moje sprawozdania. Czyżby obfitszy niż zwykle plon wydawniczy świadczył mi o rozpoczęciu się dawno oczekiwanego ruchu wydawniczego? Niestety nie. Wobec niestęchanie trudnych warunków wydawniczych wygląda to raczej na rozpaczliwy wysiłek jednostek, pragnących wyjść z tego martwego punktu w jakim wciąż tkwiłmy jeszcze od czasów przedwojennych. Przez pierwsze dziesięć lat odzyskanej niepodległości nieśmy właściwie w tej dziedzinie nie zrobili. Tem gorętsze uznanie należy się tym wydawcom, którzy nie bacząc na trudności i koszt, sami ten obowiązek wobec muzyki polskiej chlubnie spełniają.

Wśród nich w pierwszym rzędzie wymienić należy firmę Gebethner i Wolff. Firma ta podjęła się zadania wydebicia na światło dzienne tych dzieł wybitnych żyjących kompozytorów polskich, które z tych lub innych względów nie mogły być wydane przez nich napisani.

Ostatnio ukazały się młodzieńcze pieśni Karola Szymanowskiego op. 5, trzy fragmenty z poematów Jana Kasprzowicza. Gdyby pieśni te ukazały się w właściwym czasie tj. w 1902 roku były

był one rewelacją. Nie było bowiem w ówczesnej literaturze muzycznej polskiej pieśni, któreby dojrzałością, a przedewszystkiem podobnie wysokim dżapanozem nastroju mogły się równać z tem dziełem początkującego wówczas kompozytora. Nawet na te cele ówczesnej muzyki pieśni te przedstawiają się okazale. Dzisiaj po upływie przeszło ćwierćwiecza, w ciągu którego nastąpiło ogromne zubożenie środków wyrazu, po ukazaniu się długiego szeregu następnych pieśni samego Szymanowskiego, przedstawiają się nam te pieśni trochę biednie i ubogo, zwłaszcza pod względem harmonicznym, nie widać w nich jeszcze wyraźnych zarysów bogatej indywidualności naszego mistrza; tem niemniej, nie straciły one nic ze swej muzycznej nieprzeciętnej wartości. Zławsza trzeci z tych fragmentów, „Moja pieśń wieczorna” należy do najpiękniejszych, najgłębszych pieśni artystycznych polskich. To też dobrze się stało, że zostały one wreszcie wydane.

Wielkie imię Szymanowskiego, wiąże się z innem jeszcze wydawnictwem tej samej firmy, „Pieśniami polskimi” na fortepian z podłożonym tekstem. Najbardziej ongiś śpiewane, dzisiaj niesłusznie zapomniane pieśni narodowe, opracował Karol Szymanowski wspólnie z bratem swym Felksem w sposób zupełnie przystępny, a jednak wysoce artystyczny. Nie jest to praca na zamówienie. Dla Karola Szymanowskiego, były te pieśni studjami w jego pracy nad realizacją polskiego stylu w muzyce. Pietyzm dla ich swobodnego

piękną, płynię z zrozumienia, że źródłem polskiego stylu w muzyce, są nie tylko pieśni ludowe, lecz także pieśni narodowe, będące wytworem kultury dawnego dworu polskiego. Opracowanie prześliznych „Leśi liście z drzewa” i „I zabuwały sive łabędzie”, są listnemi arcydziełami prostoty i dżwięku. Ładnie wydany zeszyt tych 20 pieśni, znaleźć się winien w każdym polskim domu.

Nie mniejszą zasługą ruchliwej firmy Gebethner i Wolff, lecz rozpoczęcie wydawnictwa „Biblioteki muzycznej”, serji popularnych monografij muzycznych pod wytrawną redakcją Mateusza Głińskiego. Nie potrzeba chyba nikomu tłumaczyć doniosłości tego wydawnictwa. Nic podobnego dotychczas nie mieliśmy. Inteligencja nasza grzeszy takim obskurantyzmem w dziedzinie podstawowych wiadomości o muzyce, że nawet byle broszura mogłaby być pożyteczną.

Dotychczas ukazały się monografie o Moniuszce, Żeleńskim, Różyckim, Paderewskim, Schuberle i muzyce francuskiej. Ślicznie wydane, bogate ilustrowane tomiki i zewnątrznie i ze względu na swą treść przedstawiają się bardzo korzystnie. Najładniej napisaną jest monografia Karola Stromengera o Schuberle, wiele ciekawych i zupełnie nieznanych szczegółów z życia Paderewskiego i Żeleńskiego podają Opieński i Szopski. Z niecierpliwością oczekujemy zapowiedzianych dalszych tomów, a zwłaszcza monografij o dawnej muzyce w Polsce.

Byłoby rzeczą wiele pożądaną, aby autorowie następujących tomów zechcieli wzorem autora monografij o Schuberle i zapożycować swę dziełka spistem dzieł emawianego kompozytora. Wartość takich monografij wzrosła by przez to ogromnie.

Na zakończenie muszę zasygnalizować ukazanie się pierwszego zeszytu wydawnictwa „Cantica Selecta Musicae Sacrae in Polonia”, sfinansowanego przez firmę Barwicki w Poznaniu i redagowanego przez ks. Gieburowskiego. Zeszyt ten zawiera w piśmowni współczesnej podane motety Szamotulskiego, Gomółki, Zielińskiego i Górczyckiego mistrzów dawnej muzyki polskiej, przeważnie dotąd niedostępne z powodu wyczerpania poprzednich wydań. Wydawnictwo to ma na względzie przedewszystkiem cele praktyczne, zaopatrzone jest w wyciąg fortepianowy, wskazówki wykonawcze. Życzyć trzeba temu cennemu wydawnictwu jaknajszerszego rozpowszechnienia. Może wreszcie dzięki niemu przestaną w naszych kościołach śpiewać nudne wypracowania niemieckich profesorów, a nastąpi renesans dawnej muzyki polskiej, naszej chlubny i niedocenionego dotąd skarbu, świadczącego o bogactwie i starodawności kultury polskiej.

St. W—ski.

TAKSOWKA 142

jest wygodna i elegancka. Zamówienia na dalsze podróże przyjmuje telefon 375. 14-1710

COGNAC V. S. O. P.

Monnet

USUWA
NALOT TYTUNIOWY

DENTOSAN

BIELI
I CHRONI
ZĘBY
OD ZEPSUCIA

Drobna nieostrożność — a taka

straszna eksplozja!

Nieszczęścia tego unikniesz, gdy do swego składu łatwopalnych materiałów wchodzić będziesz nie z otwartym światłem, lecz zawsze tylko z lampką elektryczną zaopatrzoną w baterję

Centra

gwarantowanej jakości

KONIAKI WHISKY RUMY ARAKI

WINKELHAUSEN

ROK ZAŁOŻ. 1846

WÓDKI LIKIERY
STAROGARD (POMORZE)

PRZEDSTAWICIELSTWO NA REJONY:

górnosląski, krakowski, łódzki, wileński, lubelski, kielecki, łucki i pomorski.

odda dla swoich działów:

- Nawierzchni kolejowej dla kolei polnych, leśnych i fabrycznych
- Lokomotyw motorowych marki „Ruhrthal”
- Walców szosowych motorowych (ropnych) systemu „Kaelble” i parowych „Heilbronn”
- Drażyn kolejowych, rowerszynowych, autobusowych — nowych
- Betoniarz szybkosprawnych marki „Jaeger”
- Taboru wagonów i normalnotorowych, wąsko i normalnotorowych marki Krauss & Co, dla kopień, lasów etc. (wolne od zakazu przywozu do Polski).
- Dźwigarek budowlanych i wind do przemieszczania wagonów marki „Vogele”
- Bagrów (pogiębiarek) łąkowych i pływających marki „Teatz”
- Tłukarek kamieni przemieszczalnych, autobusowych „Kaelble” i stalowych „Klemana”

firma: **JULJUSZ WEJSS**

KOLEJE, POLNE, LEŚNE I FABRYCZNE
LWÓW,
ulica Potockiego 26 i ul. Na Bajkach 3-5.
Telef. 2-59, 10-91, 10-92, 34-27, 51-38.
Adres telegraficzny: Reilweiss Kwów.

MEBLE

Od r. 1843 istnieje **WILEŃSKIN** ul. Tatarska 20.

Nadeszły nowości Meble

JADALNE, SYPIALNE, SALONOWE, I GABINETOWE, kredensy, stoly, szafy, łóżka i t. d. Wykwintne, Mocne, Niedrogo. Sprzedaż na raty.

Nieporozumienie.

Pani! Aby nie było nieporozumień, zapowiadam pańceni zaraz na wstępie: adoratorów żadnych u mnie niema!

Nowa służąca: A to mi się bardzo podoba, bo moja przeszła pani, to miała ich cały tuzin.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Marja Laknerowa
Przyjmuje od godz. 9 do 7 w., Kasztanowa 7 m. 5. W.Z.P.69.

AKUSZERKA OKUSZKO
przyjmuje od godz. 9 do 6 wiecz., ul. Mostowa 23 m. 6. W. Z. P. 24.

NAUKA

Do kompletu PRZEDSZKOLA i klasy przedwstępnej posiaduje dzieci w wieku od lat 3 do 7-miu ul. Pospowska 29A m. 1, Wernicka. 9—6347.

Koncerty w Święta w swoim mieszkaniu

przez popularny **L 666** głośnik

i lampy katodowe TELEFUNKEN!

Żądajcie nowych lamp katod. TELEFUNKEN oraz cenników na nie!

TELEFUNKEN

Lampy o podwójnej gwarancji—oparte na doświadczeniach Tow. Telefunken—produkowane przez Tow. OSRAM.

WĘGIEL

i koks wagonowy oraz na tonny w zapalobianych wozach

M. DEULL, w WILNIE

Flajelihońska 3/6 tel. 811
Skład Polski, Lloyd, Słowackiego 27, Tel. 2-78.

„KONTINENTS”

ŚNIEGOWCE i KALOSZE TRWALE i ELEGANCKIE

Grand Prix Paris 1927
Gold medal Paris 1927
Grand Prix Libau 1926, 1927
Grand Prix Mitau 1927
Gold medal Riga 1927

WIELKI MEDAL ZŁOTY 1928

— ZĄDAJCIE WSZĘDZIE —
PRZEDSTAWICIELSTWO I SKŁAD FABRYCZNY
DOM HANDLOWY **B-cia TROCCY** Wilno, Niemiecka 28, telef 625

Restauracja „Bar Kresowy”

ul. Zawalna 23, róg Nowogrodzkiej.

poleca: śniadania po 1 zł, obiady po 1,40, 1/2 obiadu po 80 gr, kolacje za 1 zł. Kona-ment za 30 obiadów—36 zł. Chleb bezpłatnie. Rozmaite gatunki wódek, likierów, win i piwa. Flaszka piwa od 50 gr.—Ceny na napoje wysokoko niskie.—Za obsługę—nie pobiera się dodatk. opłaty.

Gabinety, kuchnia pod kierownictwem fachowego kucharza. 6b64—40

Nadeszły Już!

Wszystkie Towary Świąteczne Na Wigilję!

Miód, Mak, Grzyby, Oliwa, Konserwy.

Kompot! Sliwki, Gruszki, Jabłka, Atrykossy, Brzoskwinie.

Słodycze! Karmelki, Orzechy, Pier-niki, Figli i Marmoladki.

Wina! Winogronowe, Owocowe, Lecznice, Wyborowe i Deserowe.

Wódki! Czyste, Gatunkowe, Konjaki, Rummy, Likierzy Zagraniczne i Krajowe.

Polecają! B-cia Gołębiewscy ul. Trocka 3, telef. 757.

Na Gwiazdkę!!!

Zabawki, Lalki, ozdoby Choinkowe, upominki dla dorosłych, Kalendarze najrozmaitsze

!Wielki wybór, ceny b. przystępne.

W. Borkowski
Mickiewicza 5, tel. 372.
FILJA: Ś-to Jańska 1, tel. 372.

PRZYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY.

Załatwiamy zlecenia i informujemy o sprawach we wszystkich instytucjach państwowych, handlowo-przemysłowych i finansowych. Porady prawne i reklamacje podatkowe. Informacja handlowa, windykacja należności, pożyczki hipoteczne, sprzedaż i kupno nieruchomości.

Posiadamy korespondentów we wszystkich miastach Polski.

Two „AJENCJA STOŁECZNA” Warszawa, Pl. Małachowskiego 2, telef. 27-91 i 165-05. Telegramy: „Inhadom”. 16118-7-D

— Wiem o tem, skarżył się na to twój mechanik.

Kupno Sprzedaż

Miód pszczeliny
leśny kilo 4,60
łąkowy lecn. kilo 4,80
lipcowy 5,00
poleca firma:
„Zwiedrzyński”
WILEŃSKA 28, tel. 12 24. 6511—4

Do sprzedania
autobus „Ford” w dobrym stanie. Biskupia 12, m. 7. 6534—0

Do sprzedania
radio-aparat kryształ tanio
Adres: Kalwaryjska 12—6 od 5-jej 6535—0

Oczekiwanie na ulicy.
— Tatusiu, czy mama przedko wyjdzie z magazynu?
— Za chwilę, daleczko. Wleśnie modystka zdjeła z wystawy ostatni kapelus!

Sprawy majątkowe

Oszczędności Oszczędności
Swoje ulokuj na 12 proc.
Gotówka twoja jest za-
bezpieczona złotem, sre-
brem i drogiemi kamie-
niami.

LOMBARD
Plac Katedralny, ul. Bi-
skupia Nr 12, tel. 14-10
Wydaje pożyczki
Pod zastawą złota,
srebra, brylantów i róż-
nych towarów. 3—1722

Z 2000 dolarów
sprzedamy folwarczek
o dobrej glebie i obszar-
u około 17 ha w po-
bliżu rzeki Zbudowa-
nia wystarczające.
Dom H.-K. „Zachęta”
Mickiewicza 1,
tel. 9—05. 824—0

Do sprzedania folwark
Zamchowo, 80 dzies.
w powiecie Dziśnieńskim,
6 km. od stacji Zlabki.
O warunkach dowiedzieć
się: J. Jasńskiego 10,
m. 23 od 3—5 pop.
6525—0

Troskliwa.
Pilot-naręczony: Dziś
będę leżał przez kilkadzie-
nie godzin, przyczem
muszę robić ciągłe apara-
tem t. zw. „pętle
śmierci”.
Ona: — Bój się Boga,
przećcie ci się termos
śluzca!

Niebezpieczna.
— A czy mogę zabrać
fortepian jak wyjdę za-
mąż? — pyta panienska,
która na gwiazdkę po-
darowała fortepian.
— Oczywiście. Ale nie
mów tego nikomu!

Sklep spożywczo-kolonjalny A. Urbanowicza

Uliw rytecka Nr. 2.

Poleca: grzyby suszone od 8 zł. kg., miód lip-cowy, konfitury rozmaite oraz towary przed-
świąteczne pierwszorzędnej jakości. 6512—0

D.H. J. DUBICKA i S-ja
„Właściciele J. Dubicka i J. Januszewski”
posiadają w swoim sklepie przy ul. WILEŃSKIEJ

znacznym wyborze wszelkich towarów wódkowniczych, oraz koldry, koca, serweły, chustki, pończochy, i t. d. po cenach umiarkowanych. 6517—10

Dr. Leon Ginsberg
CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRNE.
Ulica Wileńska Nr. 3.
Tel. 567. Przyjmuje od 8 1/2 — 11 4-8. W.Z.P. 29.

D-r M. KOZŁOWSKI
przyjmuje cherych 10—11 i 4—6
Wielka Puhulanka 20.
Wydz. Zdr. Publ. Nr. 74. 14923—8 9—6432

Dr. POPILSKI
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5—7 p.p.
W. Puhulanka 2, róg (zawalce) W.Z.P. 1

Doktor **B. Szyrwindt**
Choroby weneryczne skórne, syfilis. Sztuczne słońce górskie, rentgen. Wielka 19, od 9—11 3—7 WZP77

KOBIETA LEKARZ Plotowicz-Jurczenkowa
ordyn. Szpitala Sawicz.
Choroby skórne i weneryczne kobiece.
Przyjmuje od 4—6 pop. Zarzeczce 5, m. 2. 953 W.Z.P. 38

Milosterdzie.
— Wyobraź sobie, mę-
żuślu, dziś taki mróz, a do nas przyszła biedna, obdarta staruszka i pro-
siła, aby jej dać coś ze-
starzynny...
— Oczywiście, dalaś
jej jedną ze znoszonych
sukien?
— Ależ tak, nawet
trzy! Bałową z tłułu, tę z
głębokim dekoltem, dziś
niemodna, krepde-
szinową spacerową i ca-
ły kostium kąpielowy,
który już wypieliał...

Ubrania podług najnowszych wzorów

na zamówienia i gotowe, za gotówkę i na raty poleca

L. KULIKOWSKI 259—15—1
Ul. WIELKA Nr. 13.
Duży wybór materiałów ostatnich nowości, oraz przyjmuje obstalunki z własnych materiałów.
Pierwszorzędna robota — Ostatnie nowości — Ceny niskie
Przy sklepie (Wielka 13) został już otwarty dział ubrań damskich.

OSŁABIENIE BLEDNICE, LECZY HEMOGEN oryginalny tylko z firma KLAWE

OSTRZEZENIE! Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu, należy przy kupnie akcentować i wyraźnie żądać oryginalnych proszków z „Kogutkiem” Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. Zwracajcie uwagę i odrzućcie uporyczywie polecane naśladowstwa w podobnym do naszego opakowaniu.

PROWINCJA!
wyjazd do Warszawy zbyteczny! Załatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych.
Interwencje, zastępstwa, porady, informacje we wszelkich sprawach Windykacje weksli i należności Wywiady. 19—1438

BIURO „POMOC PRA WNO-HANDLOWA”
Warszawa, Nowy - Swiat 28.
Prosimy zaliczać znaczki pocztowe na odpowiedz.
Korespondenci w całej Polsce poszukiwani.

Dr. Sz. Berensztejn
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje 9—11 i od 4—8 pop
ul. Mickiewicza 28 — 5. WZP39

D-r. ŁUKIEWICZ
Choroby skórne i weneryczne.
przyjm od 1—2 i 5—7pp.
Ul. Ad. Mickiewicza 9.—
wejście z ul. Śniadeckich Nr. 1. W.Z.P. 30.

Dr. Wołodźko
ordynator szpitala Sawicz
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 9. 12 do 2 i 5 — 6. Zawal-
na ul. 22. W.Z.P. 20

DOKTOR MEDYCYNY A. CYMBLER
Choroby weneryczne i skórne. Elek-
troterapia, słońce górskie. Diatermia. Mi-
ckiewicza 12, róg Te-
atarskiej od 9—2 i 5—7.
W.Z.P. 65.

D-r. Blumowicz
Choroby weneryczne syfilis i skórne.
Ul. Wielka 21, (Tel. 921).
Od 9—1 i 5—8.
W.Z.P. 65.

Dobór znakomych maszyn:

Motory traktory „Munktells” do ropy naftowej
Motory amerykańskie Massey-Harris do sile 1 1/2, 3, 4 1/2 i 6 konł mech.
Młocarnie czyszczące Wichterle i Kovarzik, motorowe
Bukowniki i tarki do koniczynny Rohowskiego, patent
Triery do zbóż ozimych Marotta, i jarych
Treszczotki i triery do siewienia Szultego, llnanego
Młyny gospodarskie „Brüner” z sitem podsiewajacem lub pytletem
poleca:

Zygmunt Nagrodzki
Wilno, Zawalna Nr. 11. a. —00

CHOROBY PŁUC

Stosowany przez p. p. Doktorów „BALSAM THIOCOLAN AGE” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielenie się płociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała.

„BALSAM THIOCOLAN AGE” sprzedaje apteki i składy apteczne. Żądajcie tylko w oryginalnem opakowaniu apteki **A. GASECKIEGO** w WARSZAWIE, ul. Leszno 41.
SKŁAD FABRYCZNY: Wilno, Zarzeczce 30, m. 7.

SZUKA TRACKA Lódz Piotrkowska 174 tel. 26—13 poleca warstwy trackie, kilimkar-
skie, dywanowe i wszelkie przybory do nich, oraz przędać wełnianą, bawełnianą llnaną dla celów trackich i wyrobu dywanów. Cenniki wy-
syła się odwrotną pocztą. 40361—0

Przedstawicielstwo Polsko-Szwedzkiego T-wa w Wilnie poszukuje maszynistki—biuralistki, o-
feruje składkę do 20 b. m. Królewiska 2-b. m. 4 po u-
przedniem zasięgnięciu bliższych szczegółów.
1228—10

Swietnie zaprowadzona winiarnia i Restauracja w Poznaniu

najlepszy punkt miasta, ze stałą i liczną frekwencją mi-
nionych sfer miejscowych oraz przyjezdnych, z powodów oso-
bistych do sprzedania. Warunki według umowy. Zgłoszenia
pod „Okazja” 50.327 do Biura Ogłoszeń „Par” Poznań,
Aleja Marcinkowskiego 11. 50327—0

„ZOON” Lwów

ulica Czarnieckiego 3

poleca: KANARKI harcackie o idealnym śpiewie, śpiewające i przy świetle, papugi gadejące, papuzki, małpki oswojone, rybki złote i egzotyczne itp.—Klatki i akwarja w bogatym wybo-
rze, jak również pokarmy i przybory do pielęgnowania wyżej wymienionych ok-
azów. Specjalna mieszanka dla kanar-
ków „KERAT”. Dostawa na prowincję pod gwaranc-
ją żywego dościsła.—Na odpowiedz upraszam
o znaczek.—Para Jamników rasowych i chercis-
ta do sprzedania okazynie.
3108—1 w 14—7. W.Z. P. 3

Lek.-Dentyści
Lekarz-dentysta
Maria Ożyńska-Smolka
Choroby jamy ustnej,
Piombowanie i usuwanie
zębów bez bólu. Porcela-
nowe i złote korony.
Sztuczne zęby. Wojsko-
wym, urzędnikom i uczy-
cym się znika.
Ofiarna 4 m. 5 od 9—12.
W.Z. P. 3

DRUKARNIA I INTROLGATORNIA „Dziennika Wileńskiego”

Wilno, ul. Mostowa 1. Tel. Nr. 12-44

PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES DUKARSTWA I INTROLGATORSTWA — WCHODZĄCE —

Kaisera karmelki
Piersiowe
 z 3 JODŁAMI

Przez 40 lat wypróbowano i nieznajdą skutku skutującego preparatu!

Znakomity środek ochrony
organów oddechowych!

Wywarzone z karmelki w Wiedniu

Zrazem jest to środek wytwarzający krew i pobudzający apetyt. Prawdziwie tylko z marką ochronną "3 JODŁY".

Do nabycia we wszystkich aptekach i drog. i tam, gdzie reklama widoczna.

3612

Z Białorusi sowieckiej.

Pogromy żydowskie.
 „Zwizda” niemal codziennie przynosi wiadomości o napadach zbiorowych na żydów. W Nr. z dnia 14 grudnia w telefonie z Rohaczewa nad Dnieprem czytamy, że dnia 10 grudnia dwóch robotników „Bielstrestu” Żurawlew i Mochelbasow na ulicy zaczęli bić przechodzących żydów, wdarli się do jednego z domów i bili mieszkających żydów. Obydwo aresztowano.

WYNIKI ROZMOW BRIANDA, CHAMBERLAINA I STRESEMANN.

LUGANO, 15.XII. (Pat.) W związku z odbytymi wczoraj rozmowami Brianda, Chamberlaina i Stresemanna, ten ostatni udzielił wczoraj wieczorem przedstawicielom prasy niemieckiej pewnych informacji, z których wynika, że rozmowy trzech ministrów dobiegają do końca bez osiągnięcia większych rezultatów. Zdaniami Stresemanna, że wszystkie trzy strony wykazywały chęć praktycznego załatwienia sprawy reparycyjnej i ewakuacyjnej. W każdym razie ustalono, że rokowania reparycyjne zainicjował w połowie stycznia w Paryżu. Z okazji wczorajszych rozmów wymieniano sobie nawzajem nazwiska ekspertów reparycyjnych, którzy zostaną zamianowani przez komisję reparycyjną. Co do dalszych rozmów na temat ewakuacji, to będą one jednocześnie kontynuowane w połowie stycznia, ale w Paryżu. Zarówno Briand, jak i Chamberlain stoją na stanowisku, że rokowania ewakuacyjne winny się odbywać w tym samym czasie, w którym

odbywać się będą rokowania reparycyjne, że zatem między obu kwestiami winna być utrzymana równowaga. Najważniejszą kwestją pozostaje obecnie znalezienie formuły kompromisu dla funkcjonowania komisji konstatacyjnej - konsylacyjnej. Podobno rozważanie tego zadania ma nastąpić w tej formie, że zamiast utworzenia komisji, kompetencje jej przekazane zostaną specjalnej komisji Ligi Narodów. Sprawa ta zresztą nie jest jeszcze wyjaśniona. Pewną sensacją stanowiło oświadczenie, lansowane przez delegację angielską, że w wyniku rozmowy między Chamberlainem a Scialoją ustalono, że Anglia i Włochy są całkowicie solidarne w poglądach co do wykonania uchwały genewskiej z dn. 16 września r. b. Oświadczenie to zostało bardzo nieprzyjemnie odczytane przez delegację niemiecką, która widzi w niem pewną demonstrację antyniemiecką ze strony włoskiej i podkreślenie jednolitości frontu angielsko-włoskiego.

Opozycja przeciwko paktowi Kelloga w Stanach Zjednoczonych.

WIEN, 15.XII. (Pat.) „Neues Wiener Abendblatt” donosi z Waszyngtonu: Mimo przychylnego przyjęcia, jakiego doznał pakt Kelloga, w komisji do spraw zagranicznych senatu, zauważają się dąży od wczoraj ostro opór w senacie przeciwko ratyfikacji paktu. Silna grupa senatorów, pod przewodnictwem sen. Mozaesa, domaga się, by Stany Zjednoczone przystąpiły do paktu Kelloga tylko w tym wypadku, jeżeli zobowiązania, wynikające z tego paktu, będą sformułowane. Sen. Mozes wygłosił w senacie rezolucję, zawierającą szereg zastrzeżeń. Między innymi rezolucja ta domaga się, by pakt nie obowiązywał Stanów Zjednoczonych do żadnych występów karanych przeciwko uczestnikom paktu. Pakt pokojowy nie powinien nakładać na Stany Zjednoczone żadnych ograniczeń w sprawie doktryny Monroe. Prawo Stanów Zjednoczonych do bronienia własnego terytorium i swych własnych interesów nie powinno być przez pakt naruszone. Udział Stanów Zjednoczonych w pakcie Kelloga nie może nakładać

na Stany Zjednoczone jakichkolwiek zobowiązań w sprawie innych traktatów, co do których Stany Zjednoczone nie są bezpośrednio zainteresowane. Rezolucja, której skutki nie dadzą się przewidzieć, została doręczona komisji spraw zagranicznych senatu. Będzie ona prawdopodobnie przedmiotem ostrej dyskusji. Prezydent Coolidge, natychmiast po wniesieniu rezolucji, dał wyraz do zrozumienia, iż uważa krok sen. Mozaesa nieprzychylny wobec idei paktu Kelloga, za akt, który stawia Stany Zjednoczone w przykre położeniu.

CZEKOLADA
PLUTOS
DESEROWA

zebraniu P. P. S. w Krakowie. Posłuchajmy za socjalistycznym „Naprzodem”, jego barwnych i noszących wybitnie opozycyjny charakter — wywodów.

Posel socjalistyczny o nieprawościach w Polsce pomajowej.

„Towarzysze” z P. P. S. nie dostarczali niedawna w Polsce bardzo dużo rzeczy. Nie dziwiła. Starali się przelecieć gorliwie swego czasu o to, aby maj się udał, a potem, opamiętawszy się, sanacja „radością tworzenia”, brali nie mniej gorliwie udział w pomajowej „dziele naprawy”.

„Wiadomo wprawdzie dobrze, kto do niej należy, ale niemniej jest anonimowa. Ta tajemniczość jest, jak gdyby w noży słyszeli szelstwie szelstwie opryszków, dąbiających się do jego domu. Nie widzieli i jeszcze twarzą w twarz, ale słyszeli skradające się kroki, słyszeli szelstwie klamki konstytucyjnej. Wróg, sięgający po naszą wolność, utajony jest jeszcze, ale bynajmniej nie utajony. To jest to druga rzeczywistość — tajemna.

Nazwewnątrz występuje ona pod postacią t. zw. „grupy pułkowników” —

„Rzeczywiście” — mówił p. Żuławski — sam rząd, „silny rząd”, „silna władza”, a stwierdzam, że Polska od chwili odyskania niepodległości nie przechodziła jeszcze okresu takich nadzój, jak dzisiaj. I wśród tego wszystkiego pod tym silnym rządem szerzy się niedziela.

Premjer Bartel w ostatnim swym wywiadzie mówił o dwu rzeczywistościach w Polsce: rzeczywistej i urojonej.

P. Żuławski zgadza się z p. Bartlem, że istnieje dwie rzeczywistości w Polsce, ale nazywają się one inaczej: jedzą jawna, druga tajemna. Ta tajemna to niewiedza —

„Wiadomo wprawdzie dobrze, kto do niej należy, ale niemniej jest anonimowa. Ta tajemniczość jest, jak gdyby w noży słyszeli szelstwie szelstwie opryszków, dąbiających się do jego domu. Nie widzieli i jeszcze twarzą w twarz, ale słyszeli skradające się kroki, słyszeli szelstwie klamki konstytucyjnej. Wróg, sięgający po naszą wolność, utajony jest jeszcze, ale bynajmniej nie utajony. To jest to druga rzeczywistość — tajemna.

Nazwewnątrz występuje ona pod postacią t. zw. „grupy pułkowników” —

CZY TWÓJ BRAT MA RADJO?

Tak? Masz dobrą okazję kupienia mu na Gwiazdkę prostownika Piccolo PHILIPSA.

Niema wesela — bez muzyki.

Niema WESOLYCH ŚWIĄT bez PHILIPSA

przechodzi w ziemię i spadek voltażu jest tak ogromny, że na krańcach miasta zaledwie pałą się żarówka, bo napięcie tam wynosi zaledwie 220, tylko powyżej 100 wolt. Zachodzi konieczność niezwłocznej zamiany starego kabla i dania miastu jednolitego zasilenia przez prąd zmienny, co miasto uchroni od wielkich strat, jakie obecnie ponosi. To też główną troską elektrowni jest, aby miasto w pierwszym rzędzie, z otrzymanych pożyczek, przeprowadziło całkowite odnowienie sieci.

Życie stowarzyszeń.
 — Zarząd Stowarzyszenia Lekarzy Polaków w Wilnie: podaje do wiadomości pp. lekarzy oraz Instytucji i Urzędów posiadających niezbędne placówki pracy lekarskiej, że przy Stowarzyszeniu istnieje Biuro Pracy. Celem Biura jest czuwanie nad równomiernym podziałem pracy lekarskiej na terenie Ziemi Wileńskiej, polecenie odpowiednio wykwalifikowanych lekarzy Urzędowi i Instytucjom.

W sprawach pracy należy zwracać się do Prezesa Stowarzyszenia (Wilno, Dominikańska 15, Gabinet Maczalego Lekarza Kasy Chorych) w godzinach urzędowania. Sekretarjat Stowarzyszenia czynny od godz. 9 do 14 w lokalu Kliniki Położniczej Ginekologicznej (U. S. B. (Wilno, Bogusławska 3). PP. członkami Stowarzyszenia przypomina się 30 Statutu St. n. 6561

— Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Wilna powiadamia o walnem zebraniu, które odbędzie się dzisiaj o godz. 5 pp. w sali przy ul. Zawalnej Nr. 1.

Starcie między min. Zaleskim a Stresemannem.

LUGANO, 14.12. (Pat.) W toku obrad nad sprawami mniejszości na Górnym Śląsku, prowadzonych na posiedzeniu Rady Ligi Narodów, doszło do poważnego starcia między polskim ministrem spraw zagranicznych, p. Zaleskim a ministrem spraw zagranicznych Rzeczy, p. Stresemannem. Minister Zaleski zastrzegł się przeciwko działalności niemieckiego Volksbundu, przyczem określił jego działalność na rzecz mniejszości, jako narażenie pokoju na niebezpieczeństwo. Stresemann uderzył pięścią w stół, wołając jednocześnie: „Niesłychane! Z kolei minister Stresemann oświadczył, że gdyby sprawa ochrony mniejszości nie była nadal wysoko ceniona przez Ligę Narodów, wówczas niektóre mocarstwa, które ochronę mniejszości uważały za ważną czynną pozycję Ligi Narodów, musiałyby postawić sobie pytanie, czy byłoby rzeczą korzystną pozostawienie w dalszym ciągu członkiem Ligi Narodów. Oświadczenie to złożone zostało zdenerwowanym głosem.

LUGANO, 15.12. (Pat.) Sprawa między ministrem Stresemannem a ministrem Zaleskim, na tle mniejszościowych kwestii na Górnym Śląsku, zakończyła się oznajmieniem ze strony niemieckiego ministra spraw zagranicznych, że wysunie wniosek, ażeby na porządku dziennym następnej sesji Rady postawiono sprawę procedury, dotyczącej załatwienia skarg mniejszościowych. Również delegat Kanady zapowiedział postawienie analogicznego wniosku, przyczem przypomniał wielką debatę, przeprowadzoną w sprawie mniejszości na ostatnim Zgromadzeniu Ligi Narodów. Przewodniczący Rady, Briand złożył na koniec oświadczenie, stwierdzające, iż Rada Ligi Narodów będzie zawsze broniła poświęconą sprawę mniejszości. Szczegółowe i sumienne zbadanie licznych petycji, które omawiano na dzisiejszym posiedzeniu, jest nowym tego dowodem. Możeby jednak można zastanowić się nad sprawą, czy procedura, dotycząca rozważania petycji mniejszościowych, nie mogłaby być jeszcze przyspieszona lub wogóle ułatwiona.

Mowa min. Zaleskiego o knowaniach niemieckich na Górnym Śląsku.

LUGANO, 15.12. (Pat.) Po przyjęciu przez Radę Ligi raportu Ad. St. i'ego, w sprawie Górnego Śląska, min. Zaleski zabrał głos i powiedział, co następuje:
 „Pragnę na chwilę jeszcze zatrzymać uwagę panów przy petycjach mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku polskim. Pozwolę sobie zanalizować główne przyczyny, dzięki którym od pewnego czasu Rada jest — że tak powiem — zasypywana licznymi petycjami Volksbundu, który przypisuje sobie prawo reprezentowania interesów mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku polskim.

czy na Górnym Śląsku, gdyby zaprzestano na wytwarzaniu niepokoju politycznego, a nawet prowadzenia akcji wyrotowej. Volksbund nie ogranicza się bynajmniej tylko do akcji propagandowej przeciwko państwu polskiemu. Opierając się na licznym sztabie mężów zaufania, organizacja ta usiłuje zyskać zwolenników, nawet wśród ludności polskiej i to drogą środków nielegalnych. Jest rzeczą, np. notorycznie stwierdzoną, że przemysłowcy niemieccy wywierają presję na robotników Polaków, aby zmusić ich do pomyślenia dzieł do szkół mniejszości niemieckiej.

Autorzy petycji mają na celu uzyskanie zadośćuczynienia dla postulatów mniejszościowych, niż przekonanie opinii świata o tem, że prawa mniejszości niemieckiej w Polsce są zapoznawane i że konwencja genewska jest zgwałcona.

W ten sposób oskarża Volksbund rząd polski, że lekceważy on interesy szkolnictwa niemieckiego na Górnym Śląsku. Wszelkie petycje Volksbundu nie są jednak w stanie obalić faktu, że dla mniej więcej 200 tys. ludności niemieckiej na polskim Górnym Śląsku istnieje 90 szkół mniejszościowych początkowych, w których jest niemniej, niż 20 1/2 tysiąca uczniów, otrzymujących naukę w języku niemieckim. Jest więc rzeczą nie możliwą twierdzić, że sytuacja szkolnictwa mniejszościowego na Górnym Śląsku jest opłakana.

Śmiem twierdzić, że na Górnym Śląsku polskim nie byłoby tak ostrej walki narodowościowych, gdyby Volksbund górnos Śląski zaprzestął swej zbrodniczej agitacji i podniecania umysłów, przeciwko obecnemu stanowi rze-

To, co powiedziałem powyżej jest chyba dowodem najdalej posuniętego liberalizmu rządu polskiego, tolerującego istnienie organizacji, której pewni członkowie notorycznie popielali zbrodniczą zdradę stanu. Nie brak nam namacalnych dowodów tej nielegalnej działalności Volksbundu. Opierając się na tych dowodach, sądy nasze skazały ostatnio wielu kierowników na kary więzienia, a specjalnie podkreślić muszę, że dyrektor administracyjny centrali Volksbundu w Katowicach p. Ulitz oskarżony był o ułatwienie ucieczki dezerterskiej i tylko dzięki swemu charakterowi posła do sejmu Śląskiego, który mu zapewnia nietykalność polską, pozostał na wolności.

Akcja, jaką prowadzi Volksbund systematycznie i wytrwale, zmierza nie tylko do podważania autorytetu rządu polskiego na terytorjum Polskiego Górnego Śląska, lecz także może ona, o ileby była nadal tolerowana, stanowić istotne niebezpieczeństwo dla pokoju.

Odpowiedź Stresemanna.

LUGANO, 15. XII. (Pat.) Po oświadczeniu min. Zaleskiego natychmiast zabrał głos min. Stresemann, który już w czasie mowy min. Zaleskiego wyraził swoje zdenerowanie. Min. Stresemann rozpoczął odradu ostrym atakiem przeciwko min. Zaleskiemu.

Ze wzrastającym zdziwieniem śledziłem mowę polskiego ministra spraw zagranicznych. Żałuję, że nie mogę powiedzieć nic innego, jak to, że z mowy tej wyciera duch nienawiści przeciwko mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku.

Być może, że poszczególne skargi, nadchodzące ze Śląska, posiadają podrzędne znaczenie, lecz w kwestjach tych chodzi o zagadnienie, czy mam prawo wychowywać swoje dziecko w moim własnym języku, w duchu mojej własnej kultury. Chodzi tu o cierpienia ludzkie, o prawa ludzkie,

które przez Radę Ligi zostały uznane.

Min. Stresemann, podnosząc coraz bardziej głos i mówiąc z coraz większym podnieceniem, zwrócił się bezpośrednio do min. Zaleskiego: Jakże podstawy polityczne ma Pan, aby mówić o produkcji węgla, o produkcji cynku górnośląskiego i wogóle o przemysłowym rozwoju Śląska?

Czy mam odpowiedzieć, że na czele zakładów przemysłowych na Śląsku stoją przeważnie Niemcy i współpracuje Intelligencja niemiecka? Dlaczego przypomina Pan to wszystko? Poczno rozdziierać stare rany.

Min. Stresemann zgłasza wniosek, aby sprawy mniejszości zostały przedyskutowane na najbliższej sesji Rady Ligi Narodów na podstawie istniejących traktatów.

wia do chwili bieżącej zadowolniający. Wyczerpanie nie zwiększyło się, puls jest nadal regularny.

STAN ZDROWIA KRÓLA ANGIELSKIEGO.

LONDYN, 15.XII. (Pat.) Biuletyn z godziny 11-ej zdej, iż król spał kilka godzin. Stan zdrowia

Przesilenie gabinetowe w Jugosławii.

BIAŁOGRÓD, 15.XII. (Pat.) — Dzienniki poranne stwierdzają, iż rząd jugosłowiański z powodu

stanowiska grupy Dawidowicza znajduje się od wczoraj w stanie jawnego przesilenia.

KRONIKA.

Prosimy gorąco naszych czytelników o składanie w naszej Redakcji ofiar w naturze lub gotówce na gwiazdkę dla najbardziej szczych dzieci m. Wilna pod rubryką ofiar „Dla najbardziej szczych”.

Wiadomości kościelne.
 — Systematyczne wykłady katechizmu dla młodzieży i dorosłych, połączone z czytaniem Pisma Sw., odbywać się będą każdej niedzieli o g. 4 m. 15, w kościele Sw. Jana.
 Pierwszy wykład dzisiaj 16-go grudnia.

— Duszpasterstwo nad katolikami Niemcami w Wilnie. Wobec powtarzających się żółw prasy niemieckiej, że katolikom niemieckim pod względem duszpasterskim dzieje się jakoby krzywdy ze strony Episkopatu i duchowieństwa polskiego, podkreślić należy fakt, że liczba niemieckich katolików w Wilnie wynosi 25 osób. Dla tych 25-ciu osób urządzone są co niedziela i święto kania, które wygłasza ks. dr. Leon Puciata w języku niemieckim. W samem Wilnie mieszka 14 niemieckich parafian, z których 4 nie rozumie języka polskiego, prócz tego są dwie Polki, które wyszły za mąż za Niemców. Jest jeszcze jedna rodzina niemiecka, składająca się z ojca Niemca ewangelika i matki Polki katolickiej, oraz z trójga dzieci katolików, mówiących po polsku i po niemiecku. Do liczby parafian niemieckich należy nadto jedna re-

dzina z Nowej Wilejki (5 osób) i jedna z Czerwonego Dworu (2 osoby). (Kap.)

— Nabożeństwo żałobne. Za spokój duszy ś. p. Stanisławy Szadurskiej, zmarłej w Poznaniu dn. 4 b. m., odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Sw. Trójcy dn. 18 b. m., o godzinie 9-ej rano, o czym zawiadamia 6558 Chrestina córka.

Sprawy miejskie.
 — Posiedzenie komisji technicznej. W poniedziałek, w lokalu Magistratu m. Wilna, odbędzie się posiedzenie komisji technicznej.

Na porządku dziennym szereg spraw budżetowych.

— Prąd stały elektrowni miejskiej zagrożony. W danej chwili miasto posiada 12.000 odbiorców prądu elektrycznego. W połowie miasto jest zasilane prądem zmiennym, w połowie prądem stałym. Na linjach prądu zmiennego było w ciągu roku parę wypadków, spowodowanych obsunięciem się ziemi, lub nieostrożnego przechodzenia obok kabli elektrycznych, przy zakładaniu kabli telefonicznych. Na linji prądu stałego, która jest zupełnie przedrzewiała, gdyż założona przed 25 laty, prawie połowa prądu

Dobroczytność.

— Radjo w Domu dla nieuleczalnych. Kole radjoamatorów gimnazjum im. Lelwela zamierza zainstalować radjo w Domu dla nieuleczalnych chorych (Wiwulskiego 11). Kole daje swą pracę i prosi łaskawych ofiarodawców o dostarczenie niżej wymienionych przedmiotów i części składowych do kancelarii gimnazjum im. Joachima Lelwela w Wilnie: 1) aparat dwulampowy, względnie aparat detekt-rowego ze zmniejszaczem; 2) dwóch lamp; 3) akumulatora do żarzenia lamp; 4) akumulatorowej baterji anodowej; 5) głośnika; 6) materiału na zainstalowanie anteny i uziemienia.

Kronika policyjna.
 — Zderzenie autobusu z taksometrem. W sobotę 15 b. m. o godz. 7 min. 30 rano nastąpiło na rogu ul. Mickiewicza i Wileńskiej zderzenie autobusu linii Nr. 2 z taksometrem. Autobus jechał od strony mostu Zielonego i na rogu ul. Wileńskiej zamiast objechać lewą stroną pojechał prosto na ulicę Wileńską. Stofer taksówki, która jechała od strony Katedry mimo znaku danego przez posterunkowego, nie zdążył z powodu ślizgawicy zatrzymać samochodu. Skutkiem zderzenia uszkodzona została latarnia przednia i błotnik taksówki oraz karoserja autobusu. Wypadku z ludzi nie było.

— Zatrzymanie bandyty. W dniu 14 b. m. przez Wydział Śledczy zatrzymany został Leon Gruner zam. ul. Szopana Nr. 5, który w dniu 7 b. m. z kilku współnikami dokonał na terenie powiatu lidzkiego kradzieży 3255 dolarów. Władze policyjne są już na tropie innych uczestników tej kradzieży.

— Pomysłowi pasażerowie. Organa policyjne zatrzymały pomyslowych pasażerów w osobie P. Dawidowicza i g. Aranowicza zam. Plutonowa 17 którzy przejechali kurs dorobka za 1 złotego, zaś dorozkażowi A. Drasiunowi skradli wzmian furtach wartości 55 zł.

Teatr, sztuka i muzyka.

— „REDUTA” na Pohulance. Dział premiera komedji Wl. Perzyskiego — „Uśmiech losu”. Postać Siewskiego kreuje najznakomitszy w Polsce artysta dramatyczny, genialny Stefan Jaracz.

Dalszą obsadę stanowią: Irena — St. Perzanowska, Halina Łońska — I. Larowska, Czulińska — W. Malinowska, Kozłowski — Z. Cmielewski, Wrzesiński — J. Karbowski, Czuliński — W. Scipior, kelner — A. Mikolajewski.

Początek punktualnie o g. 8-mej. Jutro, poraz drugi — „Uśmiech losu”.

— TEATR POLSKI (sala „Lutnia”). „Idjota” — E. Dostojewskiego dziś grany będzie o godz. 8 m. 30 w poraz drugi.

— „Ogniem i mieczem” dla młodzieży. Dziś o godz. 3-ciej po południu będą ożyte dramatyczne z piewieci H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem” dla młodzieży szkolnej i szerokie warstw publiczności. Ceny od 20 groszy.

— „Czarodziej” jako popołudniówka. Dziś o g. 5 m. 30 po południu na 20 gr. grana będzie wyborna sztuka Veroullera i Berre „Czarodziej” z K. Wywicz-Wichrowskim.

— „Bietlem Polskie” Zespół Teatru Polskiego przystąpił do prób z najpopularniejszego, a zarazem najbardziej szczytnego widowiska świętego Lucjana Rydla, uroczliwego licznemi regionalnemi intermedjami p. t. „Bietlem Polskie”.

— Dzisiejszy koncert-porannek J. Sliwińskiego w Teatrze Polskim rozpocznie się punktualnie o godz. 12-iej w południe. Mistrz fortepianu wykona obfity i niezwykle interesujący program, złożony z utworów Schumanna („Kreieriana”), Czajkowskiego (Son ta), Chopina (Nocturne, Valse, Scherzo). Lista („Funerailles”, Rapsodia 12) i t. d.

G I E Ł D A.

WARSZAWA, 15.XII. (P.A.T.)
 Waluty i dewizy:
 Dolar 5,88 1/2 — 8,90 1/2 — 8,86 1/2
 Belgja 123,98 — 124,20 — 123,67.
 Londyn 43,26 1/2 — 43,37 — 46,16.
 Nowy York 8,90 — 8,92 — 8,88.
 Paryż 34,85 — 34,94 — 34,76.
 Praga 26 4/10 — 26,48 — 26,36.
 Szwajcarnja 171,78 — 172,21 — 171,35.
 Wiedeń 125,55 — 125,86 — 125,23.
 Włochy 46,70 — 46,82 — 46,58.

Papier procentowy:
 Pożyczka inwestycyjna 109,50 — 110,25
 — 110. Stabilizacyjna 92. Premjowa 101
 — 106. 5% konwersyjna 67, 5% kolejowa 60, 6% dolarowa 85,50, 10% kolejowa 102,50, Listy Zast Banku Gosp. Kraj. i Banku Rolnego, Obligacje Banku Gosp. Kraj. 94, 4 1/2% ziemskie 48,25 — 47,75.

Echa Kongresu Młodzieży Wszepolskiej we Lwowie.

Przed kilku dniami podaliśmy krótkie sprawozdanie z Kongresu Młodzieży Wszepolskiej, który się odbył we Lwowie w pierwszej połowie b. m.

Dzisiaj pragniemy powyższe sprawozdanie uzupełnić niektórymi szczegółami, oraz podać najważniejsze rezolucje przyjęte przez Kongres.

Zacznijmy od rezolucji, których nie drukowaliśmy uprzednio, a które podajemy za „Gazeta Warszawską“:

1) IV ty Kongres Młodzieży Wszepolskiej składa hołd ofierze życia wszystkich tych, którzy w walkach na ulicach Warszawy w maju 1926 roku zgineli w obronie prawa—fundamentu wszystkich państw cywilizowanych.

2) IV ty Kongres Młodzieży Wszepolskiej w imieniu dominującej części młodego pokolenia polskiego wyraża swoją pogardę wszystkim tym, którzy dla celów partyjnych usiłują fałszować historię Polski.

3) IV ty Kongres Młodzieży Wszepolskiej wobec niemyślnej polityki ministra spraw wewnętrznych Sławoja-Skłodkowskiego, stawiającego na jednym poziomie twórczą dla państwa działalność żywiołów narodowych z antypaństwowymi roszczeniami żydów i części ludności ruskiej, t. zw. ukraińców, zaleca swym członkom pracę nad usunięciem szerszącej się obecnie zamiętu podstawowych pojęć.—Gospodarzem państwa polskiego powinien być tylko Naród Polski, to znaczy ci, którzy czynną troską o przyszłość Polski zdobywają sobie do tego prawo.

4) IV ty Kongres Młodzieży Wszepolskiej stwierdza, że którekolwiek zwalcza polski ruch narodowy, podważa podstawy państwowego i narodowego bytu Polski na równi z żywiołami antypaństwowymi i jest zdrajcą sprawy polskiej.

Pozatem uchwalono szereg rezolucji dotyczących życia organizacyjnego Młodzieży Wszepolskiej, których za względu zrozumiałych nie przytaczamy.

Na uwagę również zasluguje niektóre listy i depesze nadesłane przez szereg wybitnych polityków i działaczy narodowych.

W szczególności ciekawym, bo pełnym głębokich myśli był list profesora Uniwersytetu Poznańskiego, p. Stefana Dabrowskiego, z którym nieomieszkamy przy najbliższej sposobności zapoznać czytelników „Dziennika Wileńskiego“.

Na Kongresie reprezentowane były wszystkie środowiska uniwersyteckie i jak wynika ze sprawozdań składanych na Radzie Naczelnej (Przed Kongresem) niemal wszędzie Młodzież Wszepolska zajmuje dominujące stanowisko w życiu akademickim.

Najliczniej reprezentowana była Warszawa, która wysłała przeszło 20 delegatów. Wilno reprezentowali pp. Małachowski i Kuciewicz.

Koło lwowskie zgotowało gościom niezwykle serdeczne przyjęcie, a jednocześnie doskonale zorganizowało obrady Kongresu.

Na naszych pograniczach.

Wtargnięcie strażników na terytorjum polskie.

Dnia 15 bm. o godz. 12 w południe na pododcinku Słubicki w rejonie Niemenczyzna na pas graniczny wkroczyło 5 strażników litewskich na czele z komendantem, zniszczyli wiechy i rozkopali kopce graniczne.

Pochwycenie na granicy b. posta Sochackiego?

Nocy onegdajszej w rejonie W. Chutor patrol K.O.P. aresztował osobniki, przy którym znaleziono dwa paszporty oraz większą sumę gotówki. Paszporty wystawione były na nazwiska Aleksandra Bro-

dziewicza i St. Korskiego. Podczas przeprowadzonej osobistej rewizji znaleziono 2 ważne dokumenty, z których wnioskować można, iż jest to b. poseł na Sejm, komunista Sochacki.

Porwanie obywatela polskiego przez Litwinów.

Dnia 14 o godz. 5 rano do domu kolonisty Stefana Ursynowicza zamieszkałego w kolonii „Ursynówka“ w pobliżu Oran litewskich wtargnęło 6 uzbrojonych szaulisów, którzy pod groźbą łuf rewolwerowych uprowadzili St. Ursynowicza i jego 20 letniego syna Michała do leśniczówki w

lasach orańskich, gdzie usiłovali na nim wymusić zeznanie, gdzie się ukrywają dwaj rzekomi szpie-dzy polscy.

Widząc, iż uwielziony odmawiają wszelkich zeznań, zażądano od nich wykupu za milczenie i zwolnienie ich po zabraniu 500 litów.

krocząc granicę do Rosji Sowieckiej. Przeprowadzone wstępne dochodzenie ujawniło, iż osobnikiem tym jest Wacław Zadorożyński urzędnik z Mołopolski, który popełnił cały szereg malswersacji i fałszerstw.

Władze bezpłeczeństwa publicznego w rejonie Kołosaowa zlikwidowały szeroko rozgałęzioną jakżejkę komunistyczną. W ręce władz wpadł cały sztab wyretowców w składzie 20 osób wraz z bogatym materiałem dowodowym.

Straż na nartach.

W związku z wielkimi opadami śniegu, jakie nastąpiły w ciągu ostatnich dni, władze K.O.P. wydały polecenie, by żołnierze staży granicznej na pewnych odcinkach pełnili straż na nartach.

Z sali sądowej.

Czyj samochód?

Pod tym nagłówkiem dawaliśmy niedawno sprawozdanie z procesu o samobójstwie, taczający się pomiędzy małżeństwem Kurkul Eugenja i Alfonssem, a p. Zawadzkiem, nabywcą tegoż samochodu od ks. Wiskonta. Nie wiemy, kto tam naprawdę jeździł, bo sprawa była przy drzwiach zamkniętych sądownie. Może tajemnica marki fabrycznej, może inne powody. Dość, że wyrok i instancji brzmiał dla Kurkulów niepomyślnie.

„Szczęść miesiąc więzienia.“ Zapełowali i znowu przy drzwiach zamkniętych wyjaśniali oskarżeni podłożę swych pretensyj. Tym razem sąd był łaskawszy i szkolówek skazał małżeństwo na 3 miesiące więzienia, ale darował karę na mocy amnestji. Samochód przyznano p. Zawadzkiemu.

„Pajęczarze.“

Na co w domach są strychy? — Aby była pomiędzy lokatorami kłótnia o kłucie od nich i aby mogła z nich ginąć bielizna. Jak ona ginie, opowiedzieć może „pajęczarze“.

„Pajęczarze“, to specjalny zawód złodziejski. On nie szuka zegarków i pugilaresów, bo od tego są „dolinarze“, nie wdiera się do „lipkarzom“, bo nie chce robić konkurencji „lipkarzom“ i „kastarrom“, a w nocy dostaje się na strych i zabiera. Czasem uszostkoma, czasem co lepsze, zależnie od upodobania.

A gdzie podziwa łup? — To tajemnica zawodowa i „ghetta“ żydowskiego. Specjalne szczęście do „pajęczarzy“ miała posesja przy ul. Sto Janiskiej Nr 11, jak do „lipkarzy“ ma posesja przy ul. Wileńskiej Nr 10. Zaledwie zniknęła bielizna p. Domaszkiemu, już gwałt podnosił p. Korsak, już lamento-

Wykrycie jakżejki komunistycznej.

Władze bezpłeczeństwa publicznego w rejonie Kołosaowa zlikwidowały szeroko rozgałęzioną jakżejkę komunistyczną. W ręce władz wpadł cały sztab wyretowców w składzie 20 osób wraz z bogatym materiałem dowodowym.

Straż na nartach.

W związku z wielkimi opadami śniegu, jakie nastąpiły w ciągu ostatnich dni, władze K.O.P. wydały polecenie, by żołnierze staży granicznej na pewnych odcinkach pełnili straż na nartach.

Z sali sądowej.

Czyj samochód?

Pod tym nagłówkiem dawaliśmy niedawno sprawozdanie z procesu o samobójstwie, taczający się pomiędzy małżeństwem Kurkul Eugenja i Alfonssem, a p. Zawadzkiem, nabywcą tegoż samochodu od ks. Wiskonta. Nie wiemy, kto tam naprawdę jeździł, bo sprawa była przy drzwiach zamkniętych sądownie. Może tajemnica marki fabrycznej, może inne powody. Dość, że wyrok i instancji brzmiał dla Kurkulów niepomyślnie.

„Szczęść miesiąc więzienia.“ Zapełowali i znowu przy drzwiach zamkniętych wyjaśniali oskarżeni podłożę swych pretensyj. Tym razem sąd był łaskawszy i szkolówek skazał małżeństwo na 3 miesiące więzienia, ale darował karę na mocy amnestji. Samochód przyznano p. Zawadzkiemu.

„Pajęczarze.“

Na co w domach są strychy? — Aby była pomiędzy lokatorami kłótnia o kłucie od nich i aby mogła z nich ginąć bielizna. Jak ona ginie, opowiedzieć może „pajęczarze“.

„Pajęczarze“, to specjalny zawód złodziejski. On nie szuka zegarków i pugilaresów, bo od tego są „dolinarze“, nie wdiera się do „lipkarzom“, bo nie chce robić konkurencji „lipkarzom“ i „kastarrom“, a w nocy dostaje się na strych i zabiera. Czasem uszostkoma, czasem co lepsze, zależnie od upodobania.

A gdzie podziwa łup? — To tajemnica zawodowa i „ghetta“ żydowskiego. Specjalne szczęście do „pajęczarzy“ miała posesja przy ul. Sto Janiskiej Nr 11, jak do „lipkarzy“ ma posesja przy ul. Wileńskiej Nr 10. Zaledwie zniknęła bielizna p. Domaszkiemu, już gwałt podnosił p. Korsak, już lamento-

wala p. Siennicka raz i drugi. — Od czegoż jednak urządził? Przecież on zna wszystkich profesjonalistów. Penuerowali, fotografowali, opisani jak węże. Gdy więc wpłynęły „zameldowania“, wywiadowa Sakowicz ranitienko zatrzymał powracających z ulicy Żydowskiej dwóch „pajęczarzy“, Pietruszkę Antoniego i Hirzenberga Karola.

— A co tam masz w paczusczce? — Koszulkę kupilem za 3 złote. — Pokaż, aniołku.

Koszulka była p. Korsaka. A gdzie reszt? — Gdzie „dessous“ p. S.? Gdzie za 120 zł. p. Dom?

To tajemnica zawodowa „ghetta“ żydowskiego. Urząd śledczy swoje zrobił złodziej znalazł. Obaj już po dwa razy krani, zasiedli w Sądzie okręgowym.

Mocno zaatakował oskarżonych prok. Korcuć, dzielnie wskazywał wadliwość aktu oskarżenia adw. Frydman. Szale sprawy chwiała się. Zdecydowały „gumy“. Obaj oskarż. ni mieli gumowe poduszwy, a na strychu też były ślady gum. Co prawda i posterunkowy i wywiadowa też byli podgumowani, więc ta „pedyloskopja“ nie bardzo Sąd przekonywała i w rezultacie Hirzenberg został uniewinniony zaraz, a kolega Pietruszko w parę godzin potem, jakże osiedzieli przed sprawą trzy miesiące, na które został skazany.

Wśród publiczności trzech młodych smyków z zapartym oddechem wchłaniało „przewód sądowy“. To adepci sztuki: młode „pajęczarki“!

Słowiańska szeroka natura.

Przed sądem w Lipsku stanął niezwykle podesądny—syn byłego ministra spraw wewnętrznych z czasów carskich, Maklakowa, oskarżony o szereg oszustw, które rzucają charakterystyczne światło na upadek moralny pewnej części emigracji rosyjskiej.

Przybyły bez środków do życia do Niemiec, Maklakow, uprawiający dotychczas, jako dyktant, sztuki plastyczne, musiał się jać jakiegokolwiek pracy. Wszakże nie zapomniał podzielić losu tych licznych emigrantów, którzy wzięli się do mozolnej, ale uczciwej walki o byt. Nie uśmiechał mu się los szefaera, czy robotnika. Dawne nawykiemienia „szerekiej natury“ ciągnęły go ku...

dancangom i wykintnym restau-racjom. Zjeździł więc całe niemal Niemcy, nieclągając wszędzie hotelarzy i restauratorów, a ilość protokółów, spisanych za niezapłacone rachunki w różnych lokalach, dobrze świadczy o apetycie i upodobaniach syna b. ministra.

Tłomaczenie się przed sądem Maklakowa, było dość cyniczne. Oto oświadczył on, iż „u nas w Rosji, zapraszając kogóż na obiad do restauracji, nie miało się wca-

le obowiązku płacenia za siebie. To raczej gość winien był pokrywać koszty „proszonogo“ obiadu. Zresztą wj. Niemcy, nie potraficie nes zrozumieć — my mamy szeroką, słowiańską naturę“...

Te argumenta nie były widocznie dość przekonujące dla niemieckiego sądu. Niemiecki ptak siedzi w więzieniu.

POLSKIE RADJO WILNO.

Fala 435 mtr.

Niedziela dn. 16 grudnia 1928 r. 10,15: Transmisja nabożeństwa z [Katedry Poznańskiej]. 11,56: Sygnal czasu etc. 12,10: Transmisja poranku muzycznego z Filharmonji Warszawskiej 14,00: Transmisja odczytów rolniczych z Warszawy. 15,15: Transmisja koncertu symfonicznego pod dyr. K. Wilkowskiego. 17,20: Transmisja z Warszawy: „Z dziełowej i przeżył narodu“, wygł. prof. H. Mosicki. 18,10: Muzyka z płyt gramofonowych. 18,25: Bajki dzieciom. 18,5: Kwadrans cytry, wyk. prof. Witold Jodko. 19,05: Kukułka Wileńska. 19,30: Kwadrans cytry, wyk. prof. W. Jodko. 20,00: Transmisja z Warszawy: Audycja z racji 10-lecia Niepodległości Jugostawji. 20,30: Transmisja koncertu wieczornego z Warszawy. 20,30: Komunikaty, oraz muzyka tańcyczna.

Poniedziałek dn. 17 grudnia 1928r.

11,56: Sygnal czasu etc. 16,30: Komunikat L. O. P. P. 16,45: Audycja dla dzieci: Bajki. 17,10: Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod kierunkiem Zygmunta Dolęgi. 17,55: Ludwik van Beethoven“ odczyt wygłosił Witold Hulewicz. 18,00: Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod kier. Zygmunta Dolęgi. 18,25: Audycja recytacyjna z cyklu „Polska poezja współczesna“. 18,50: Recital śpiewaczy: Maria Fialko (sopr.) i Zofja Druczyńska (ak. np.) 19,05: Muzyka z płyt gramofonowych. 19,20: Audycja weselna: „Gabinet ministrów“ groteska A. Starkmana. 20,80: „Antrakt i spektakl“ odczyt wygłosił Witold Maikowski. 20,30: Transmisja z Krakowa: Koncert. 22,00: Komunikaty, oraz muzyka tańcyczna.

Od Administracji. Czas odnowić prenumeratę na miesiąc GRUDZIEŃ

ZOSTAŁ PRZENIESIONY D/H. Leonard Pikiel i Syn. do lokalu przy UL. WIELKIEJ 7. Otrzymano nowe transporty materiałów: Sukna, Kamgarny, Bostony, Krep, Plusze, Jedwabie, Koldry, Chustki, Koce, Pledy, Szewloty, Welny, Opale, Flanele, Piłtina, Towary Iniane, Firanki, Serwety, Obrusy, Kapy. OSTATNIE NOWOŚCI: na smokingi i fraki. — — — — — JEDWABIE na suknie. CENY jak zwykle NISKIE. 1797-1 or

WIELKA Nr. 7. 1795-w. WIELKA Nr. 7. ŁYŻWY Części zapasowe J. E. SENNEWALDT Wilno, ul. Końska 14 Rok założenia 1859.

Zakład Tapicersko-Dekoracyjny. Braclia Gajlewicze. Zawalna 8. Przyjmujemy obustunki oraz przeróbki mebli klubowych i innych. 6559-2. Poszukuje jakiegokolwiek posady Posiadam język polski, rosyjski, niemiecki, litewski, angielski oraz żydowski. Wymagania skromne. Złóżka kucy. Legionowa 3, m. 4. 6532-3.

Fortepian znanej firmy okazynie tania sprzedam. Ul. Sawicz 16, m. 4. 1401-0.

Okazja za 400 zł. do sprzedania gramofon w dobrym stanie z szafką i 83 płytami. Do obejrzenia.—Tatarska 3, m. 28, A. Kalczyka. 1232-0.

Mundurki szkolne, szlafroczy, suknie, spódniczki, bielizna poleca „Janina“. Przyjmuję się obustunki. Portowa 8 (front). 1793-0.

Kupię pianino lub fortepian w dobr. stanie. M. Pohulanka 11 — 2. 6554-4.

Pani poszukuje potępnę sady bony. Moze udzielić początkującą lekcyj muzyki. Wielka 40 u p. Iwanowskiej. 6560-0.

Ściecił się. Szef:—Czas już chłopcze, abys poszedł do fryzjera. Włosy już kładą ci się na koinierze. Ja bym z tak długimi włosami nie chodził po świecie. Chłopak:—Dobrze panu szefowi tak mówić, gdy się niema żadnych włosów.

POTRZEBNY chłopiec piśmienny do pomocy furmanowi. Zgłaszać się tylko z dobreimi rekomendacjami. Sadowa 21, m. 3 od 3-jej do 4-jej. 6565-2.

Stenotypistka kasjerka z kaucją 350 zł. od zraz potrzebna. Zgłoszenia pisemne do „Dziennika Wileńskiego“ pod STENOTYPISTKA. 6568-0.

Zgub. ks. wojskowa wyd. przez PKU — Wilno, w imię Maculewicz Franciszka, zam. we wsi Nowosiółki gm. Trock, un. się. 6553.

Praca. Malarz. Pewien malarz zamieszkał na wsi dla studjów. Zraz pierwszego dnia powiada do córki swego gospodarza, Kasiu, wypędy jutro krówkę, chciałbym ją malować! „O z tego to nic nie będzie! ją wolę biała“.

Potrzebna służąca. Luawisarska 11 m 2. 6541-1.

MIEJSKI KINEMATOGRAF KULTURALNO-OSWIATOWY. Sala Miejska ul. Ostrobramska 5. Od dnia 14 do 17 grudnia 1928 r. włącznie będą wyświetlane filmy: Nad program: „KŁOPOTY MIESZKANOWE“ komedia w 2 aktach. Kasa czynna od godz. 3 m. 30. Początek seansów od godz. 4-jej. Następny program: „Zwycięstwo żelaza“.

Kino „HELIOS“ ul. Wileńska 38. Dziś! Niebywała sensacja! Clou Sezonul śniłana EWELINA HOLT. Rekordowy film obecnego sezonu! Początek seansów o g. 4, 6, 8 i 10,15.

TRAGEDJA ŁODZI PODWODNEJ w 10 aktach. W roli głównej: HARRY PEEL. „Jawnogresznicy“ przepiękna PETERSEN-MOZZUCHIN i „narzeczona“ wiodąca film obecnego sezonu! Początek seansów o g. 4, 6, 8 i 10,15.

Kino „Polonia“ Mielkiewicza 22. Dziś! Uluhleniec publiczności wileńskiej mistrz ekranu, genjalny DOUGLAS FAIRBANKS bohater z filmu „Złodziej z Bagdadu“ w 10 aktach. Początek o g. 4. ost. seans 10,25. Bilety honorowe nieważne.

Nowość! RADJO Model 1929 r. Trzech lampowy ekranowany odbiornik co do mocy zasięgu i selektywności zastępuje 5-6 lampowy. Ekonomiczny, tani i łatwy w obsłudze. Wileńska Pomoc Szkolna Wilno, Wileńska Nr. 38 2-D

Kino „LUX“ ul. Mielkiewicza Nr. 11. Dziś! 3 najwybitniejsze, najrozkoszniejsze gwiazdy ekranu HARRY LIEDTKE, LEE PARRY i VIVIAN GIBSON w zachwycającym, porwijającym dramacie serc. Koncertowa gra mistrzów ekranul. Przechylił Wystawał

LEKARZ Kobiet. Dramat życiowo-erotyczny. W roli „lekarza“ ul kobiet IWAN PETROWICZ „Jawnogresznicy“ przepiękna PETERSEN-MOZZUCHIN i „narzeczona“ wiodąca film obecnego sezonu! Początek seansów o g. 4, 6, 8 i 10,15.

WYROK BEZ SĄDU w 12 akt. Dramat w 10 akt. osnuty na tle wojny światowej 1914—18 r. w którym nasza genjalna rodzeczka obraz ten uzyskał złoty medal na wystawach kinematograficznych w Ameryce i w Europie.

Malżeństwo z 1-m dzieckiem poszukuje pokoju z kuchnią. Požaduje z umeblowaniem i niekierującym wejściem. Zawalna 57, hotel Handlowy, pokój Nr. 1 6538-1

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Kino „Piccadilly“ ul. Wielka 42. 1914 rok—1918 rok. Potężne arcydzieło filmowe zrealizowane p/g powieści L. Biro p. t.: Pola Negri staje u szczytu swego talentu, oraz James Hall i George Stegmann. Obraz ten uzyskał złoty medal na wystawach kinematograficznych w Ameryce i w Europie.

Kino „WANDA“ ul. Wielka 30. Zupelnie nowe wydanie. Nieodwołalnie ostatni raz w Wilne. Nieśmiertelne arcydzieło Powieść HELENY MNISZEK (piękną miłość) wzruszający dramat miłości w 12 akt. W rol. tytułowych JADWIGA SMOSARSKA i JOZEF WĘGRZYŃ. Uwaga: Dla uczącej się młodzieży dozwolone. Ceny miejsc niższe.

OGŁOSZENIE. Dyrekcja Szkoły podaje do wiadomości, że w niedzielę 16 b. m. o godz. 12 w gmachu szkoły (Holenderska 12) odbędzie się zebranie rodziców uczniów Państwowej Szkoły Technicznej w Wilnie. Wobec tego, że na zebraniu zostaną poruszone sprawy ważne, udział rodziców zamieszkałych w Wilnie jest konieczny. — 0. NA GWIAZDKĘ! Otrzymamy nowy transport łyżew, naczyń aluminiowych, nakryć stołowych, maszyn do mięsa, wyzmaczek i t. p. Na okres świąteczny ceny niższe!!! STANISŁAW KRAKOWSKI Wilno, Wileńska 49, tel. 1436. 1796-3

LEKARZE. DOKTOR Stefanja Zaluska. Wznawia przyjęcia ul. Mostowa 25. 6570-0.

Sprawy majątkowe. Do sprzedania 3 domy z placem 1800 sążni i ogrodem owocowym 150 drzewek. Cena do 4000 dolarów. Dowiedzić się na miejscu Antekol, Wojskowo-Cmentarna 5, Ziernowa. 6542-1.

Gotówkę lokujemy dogodnie na oprocentowanie. Dom H.K. „Zachęta“ Mickiewicza 1, tel. 9-05. 825-0. Naprzeciwko rynku posesja Soltaniska 17 tania sprzedam. Telefon 14 — 16. 6567-0.

FOLWARK obszaru 140 dzies. okazynie do sprzedania, przy stacji kolejowej, za 45000 złotych Wileńskie Biuro Komisowe i Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. 492-1.

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

SKLEP „JANINA“ Wielka Pohulanka 7. Poleca gustowne kapelusze damskie, kwiaty do płaszczy, sukien, bieliznę damską, męską, strojne fartuszki opelowe dla służby. — Ceny niskie. 6445-7

Okazynie do sprzedania: fortepian firmy „Schroder“, 2 łóżka na siatkach i fotel dębony kryty skórą. — Zamkowa 3, m. 3. Oglądać od 1-5 wiecz. 6572-0

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego (nej) Podgórną 1-4. 6524-2